

การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม

การดำเนินงานสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม

ในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม ผู้สร้างจำเป็นต้องศึกษาลักษณะ และเทคนิคต่าง ๆ อย่างละเอียด เพื่อเป็นหลักในการพิจารณาว่าจะสร้างบทเรียนแบบนี้กับวิชาอะไร ระดับชั้นไหน มีขอบเขตของเนื้อหาที่จะสอนอย่างไร แล้วจึงลงมือสร้างบทเรียนตามที่ต้องการได้

หลักในการเลือกบทเรียนเพื่อนำมาสร้างเป็นบทเรียนแบบโปรแกรม

ผู้วิจัยได้เลือกบทเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" มาสร้างเป็นบทเรียนแบบโปรแกรม สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยเหตุผลดังนี้

1. ผู้วิจัยเป็นครูสอนทุกวิชาในหมวดวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ทราบ หลักสูตร เนื้อหา และปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางด้านทฤษฎีและการสอนวิชาภาษาไทยพอสมควร จึงต้องการทดลองสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เด็กเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ "คำอุปมาอุปไมย" แต่ทว่าไม่มีตำราและแบบฝึกหัดที่จะให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกหัดได้โดยตรง บทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นนี้จะป็นทั้งตำราที่ให้ความรู้และแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกฝน

2. เนื้อหาของบทเรียนเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ที่สร้างขึ้นนี้ประกอบด้วยเนื้อหาที่ให้ความหมายของคำอุปมาอุปไมยแต่ละส่วนที่ควรศึกษาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงเป็นลักษณะที่เหมาะสมจะนำมาสร้างเป็นบทเรียนแบบโปรแกรม คำอุปมา

อุปมาแต่ละส่วนนักเรียนจะนำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพการณ์นั้น จะต้องมีการเรียนรู้ ผู้วิจัยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากกรอบฝึกหัด ซึ่งจะทำให้นักเรียนเห็นและเข้าใจตัวอย่างสภาพการณ์ที่จะนำคำ "อุปมาอุปไมย" ไปใช้ได้ควย

3. บทเรียนแบบโปรแกรมมีลักษณะเพื่อใช้สร้างเสริมการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล ฉะนั้น การนำ "คำอุปมาอุปไมย" มาสร้างเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมจึงเป็นเครื่องช่วยสอนสำหรับครูได้เป็นอย่างดี

การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาวิธีเขียนบทเรียนแบบโปรแกรมอย่างละเอียด
2. ศึกษาหลักสูตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของกระทรวงศึกษาธิการปี 2503 และ ปี 2521
3. ศึกษาเนื้อหาวิชาจากหนังสือต่าง ๆ เช่น ส่วนของไทยของกาญจนาคพันธุ์ การใช้ภาษา - หลักภาษา ของ จำนงค์ ทองประเสริฐ, ภาษากับวัฒนธรรม ของ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน
4. พิจารณาเลือกวิธีการเขียนบทเรียนแบบโปรแกรมที่เหมาะสมมาใช้
บทเรียนแบบโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดเส้นตรงธรรมดา (Straight forward Linear Program)
5. เขียนความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียนแบบโปรแกรม
6. สร้างแบบทดสอบสำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม
7. สร้างบทเรียนแบบโปรแกรมตามความมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้
8. นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนที่เรียนเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" มาแล้ว เพื่อหาความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบ (Reliability)

9. ทดลองใช้บทเรียนแบบโปรแกรมตามลำดับขั้น แล้ววิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนตามมาตรฐาน 90/90

การสร้างจุดมุ่งหมายของบทเรียนแบบโปรแกรม

เมื่อเลือกเนื้อหาได้แล้ว การสร้างจุดมุ่งหมายของบทเรียนเป็นลำดับขั้นที่มีความสำคัญมากในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม ผู้ที่นำไปใช้ต้องเข้าใจตรงตามจุดมุ่งหมายนี้ จึงจะถือว่าบทเรียนนี้ใช้ได้ผล

การสร้างจุดมุ่งหมายของบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" 40 สำนวน ผู้วิจัยได้แบ่งจุดมุ่งหมายของบทเรียนออกเป็น 2 ชนิดคือ จุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

จุดมุ่งหมายทั่วไป

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย จำนวน 40 สำนวน

2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะโครงสร้างของคำอุปมาอุปไมย

3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำคำอุปมาอุปไมยไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมกับ

สถานการณ์

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจคำจำกัดความและโครงสร้างของคำอุปมาอุปไมย

(ก.1 - ก.6) โดย

1.1 บอกได้ว่าสำนวนที่ยกมาเป็นคำอุปมาอุปไมย (ก.4)

1.2 สรุปโครงสร้างของสำนวนที่เป็นคำอุปมาอุปไมยได้ (ก.5)

1.3 วิเคราะห์โครงสร้างของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.6)

2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย ต่อไปนี้คือ

1. กลิ้งเป็นลูกมะนาว
2. โกรธเป็นไฟไหม้ป่า
3. กลัวเหมือนหนูกกลัวแมว
4. หน้าเหมือนมาหมากรุก

ใ้ถูกต้อง (ก.7 - ก.22) โดย

- 2.1 เลือกข้อความที่มีความหมายที่ถูกต้องตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ (ก.7, ก.20 และแบบทดสอบข้อ 1)
- 2.2 เติมคำอุปมาอุปไมยให้เข้ากับตัวอย่างที่กำหนดให้ใ้ถูกต้อง (ก.8, ก.18)
- 2.3 เติมคำตอบที่เป็นความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใ้ถูกต้อง (ก.9, ก.14, ก.16)
- 2.4 เลือกตัวอย่างให้เข้ากับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใ้ถูกต้อง (ก.10 และแบบทดสอบข้อ 2)
- 2.5 เติมข้อความที่เป็นความหมายสำคัญของคำอุปมาอุปไมยใ้ (ก.12)
- 2.6 เลือกคำตบที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใ้ถูกต้อง (ก.13 และแบบทดสอบข้อ 38)
- 2.7 เติมข้อความที่เหมาะสมกับตัวอย่างคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใ้ถูกต้อง (ก.14, ก.17, ก.21)
- 2.8 เติมข้อความของคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปใ้ครบสมบูรณ์ (ก.22)
- 2.9 เลือกคำอุปมาอุปไมยที่เป็นคำตบใ้ตรงกับความหมายที่กำหนดให้ (แบบทดสอบข้อ 4)

3. เมื่อนักเรียนอ่าน "บทสนทนาระหว่างมาลีนิ และศรีประภา" แล้วจะเข้าใจ

ความหมายของคำอุปมาอุปไมยต่อไปนี้คือ

1. เข้ากันเป็นปีเป็นชลุ่ย
2. งงเป็นไก่ตาแตก
3. น้ำตาเป็นเฒ่าเต่า



ได้ถูกต้อง (ก.23 - 35) โดย

3.1 เติมข้อความของคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปได้สมบูรณ์ถูกต้อง
(ก.25 และแบบทดสอบข้อ 8)

3.2 เลือกคำตอบที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำเปรียบเทียบกับได้ถูกต้อง
(ก.26, ก.35 และแบบทดสอบข้อ 21)

3.3 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยได้ถูกต้อง (ก.27,
ก.31, ก.34)

3.4 เลือกคำตอบที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้
ถูกต้อง (ก.29)

3.5 เติมข้อความที่เป็นความหมายสำคัญ ของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนด
ให้ได้ถูกต้อง (ก: 30)

3.6 เลือกสถานการณ์ที่เหมาะสมกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
(ก.32)

3.7 เลือกคำตอบที่เป็นความหมายของคำอุปมาอุปไมยได้ถูกต้อง (แบบ
ทดสอบข้อ 10)

4. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "เงียบเป็นเป่าซาก"
(ก.36 - 38) โดย

4.1 เติมคำอุปมาอุปไมยเข้ากับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.37)

4.2 เติมข้อความที่เป็นความหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคำอุปมาอุปไมยที่
กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.38)

4.3 เลือกคำอุปมาอุปไมยเข้ากับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (แบบ
ทดสอบข้อ 11)

5. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "รู้อย่างเบ็ด"
(ก.39 - 43) โดย

- 5.1 เลือกคำตอบที่เกี่ยวข้องกับคำอุปมาอุปไมยใดถูกต้อง (ก.39)
- 5.2 เติมข้อความของคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปได้สมบูรณ์ถูกต้อง (ก.41)
- 5.3 เลือกคำตอบที่เป็นความหมายตรงกับตัวอย่างคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (ก.42)
- 5.4 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (ก.43)
- 5.5 เลือกคำตอบที่เป็นความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 33)
6. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "ร่วนเป็นไข่เค็ม" (ก.44 - 47) โดย
- 6.1 เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (ก.45, แบบทดสอบข้อ 35)
- 6.2 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (ก.46)
- 6.3 เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับตัวอย่างคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (ก.47)
7. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "สับเล่นเป็นเขียง" (ก.48 - 50) โดย
- 7.1 เติมคำที่เป็นความหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (ก.48)
- 7.2 เลือกตัวอย่างที่เหมาะสมกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (ก. 49)
- 7.3 เติมข้อความใดเหมาะสมกับตัวอย่างที่เป็นความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ (ก.50)
- 7.4 เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใดถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 37)

8. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมยต่อไปนี้คือ

1. โง่เหมือนควาย
2. ช้าเป็นเต่า
3. ชนเหมือนลิง
4. ลิ่นเป็นปลาไหล

ไต่ถูกต้อง (ก.51 - 59) โดย

8.1 เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับตัวอย่างที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (ก.51, ก.52 ก.56 และแบบทดสอบข้อ 12.)

8.2 เติมข้อความของคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปไต่ถูกต้อง (ก.53, ก.57)

8.3 เติมคำสำคัญและเติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (ก.54, ก.55)

8.4 เลือกตัวอย่างที่เหมาะสมกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (ก.58 และแบบทดสอบข้อ 17)

8.5 เขียนอธิบายความหมายคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (ก.59)

8.6 เลือกคำอุปมาอุปไมยที่เปรียบเทียบกับไต่ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 16)

8.7 เลือกคำทศที่มีความหมายเข้ากับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 36)

9. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "เค็มเป็นเกลือ" (ก.60 - 63) โดย

9.1 เติมคำที่เป็นความหมายสำคัญที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (ก.60)

9.2 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (ก.61)

9.3 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ไต่ถูกต้อง (ก.62)

9.4 เลือกคำตomyที่เป็นความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้
ถูกต้อง (ก.63 และแบบทดสอบข้อ 9)

10. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "ใจดำเหมือนอีเกา"
(ก.64 - 66) โดย

10.1 เติมข้อความสำคัญที่ใช้เปรียบเทียบได้ถูกต้อง (ก.65)

10.2 เขียนอธิบายความหมายคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.66)

10.3 เลือกความหมายที่ถูกต้องเข้ากับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้
(แบบทดสอบข้อ 15)

11. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "หางเหมือนหมา
หางกาง" (ก.67 - 70) โดย

11.1 เขียนอธิบายความหมายของคำเปรียบเทียบได้ถูกต้อง (ก.68)

11.2 เลือกคำตomyที่เป็นความหมายของคำเปรียบเทียบที่กำหนดให้ได้
ถูกต้อง (ก.69)

11.3 เติมคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปได้ถูกต้อง (ก.70)

11.4 เลือกคำตomyที่เป็นความหมายเข้ากับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้
ได้ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 40)

12. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "เหนียวเหมือน
คังเม" (ก.71- ก.73) โดย

12.1 เลือกคำตomyที่เป็นความหมายเข้ากับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
(ก.71)

12.2 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
(ก.73)

12.3 เลือกคำตomyที่มีความหมายเข้ากับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้
ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 39)

13. เมื่อนักเรียนอ่านบทสนทนาระหว่างสาวตรีและตุ้ยแล้วจะเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมยต่อไปนี้คือ

1. ชาวเป็นลำสี่เม็ดใน
2. ฝักราวกับแดงรมใบ
3. ดมขาราวกับคอกเสลา
4. ดอมราวกับไม้เสียบผี

ได้ถูกต้อง (ก.74 - ก.86) โดย

13.1 เติมข้อความที่เป็นความหมายสำคัญที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.75, ก.76, ก.79, ก.82, ก.85)

13.2 เลือกคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.77)

13.3 เติมคำอุปมาอุปไมยเข้ากับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.80, ก.86)

13.4 เลือกคำตอบที่มีความหมายเข้ากับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.81, ก.83 และแบบทดสอบข้อ 25)

13.5 เลือกคำตอบที่ให้ความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 7)

14. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "ขยับเหมือนกา" (ก.87 - ก.90) โดย

14.1 เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.87)

14.2 เติมข้อความที่เป็นความหมายสำคัญที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.88)

14.3 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.89)

14.4 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (ก.90)

14.5 เลือกความหมายที่ถูกต้องตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้
ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 6)

15. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "ใจกว้างเหมือนแม่น้ำ" (ก.91 - 94) โดย

15.1 เติมข้อความที่เป็นความหมายของคำเปรียบเทียบกับได้ถูกต้อง (ก.92)

15.2 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
(ก.93)

15.3 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง
(ก.94)

15.4 เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้
ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 13)

16. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "ใจดีเหมือนแม่พระ"
(ก.95 - 97) โดย

16.1 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง
(ก.96)

16.2 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง
(ก.97)

16.3 เลือกคำตอบที่มีความหมายเข้ากับตัวอย่างคำอุปมาอุปไมยที่กำหนด
ให้ ได้ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 14)

17. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "ตาเป็นสับปะรด"
(ก.98 - 102) โดย

17.1 เติมถ้อยคำที่เป็นความหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคำอุปมาอุปไมยที่
กำหนดให้ ได้ถูกต้อง (ก.99)

17.2 เลือกตัวอย่างที่เหมาะสมกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง
(ก.100)

17.3 เลือกคำศัพท์ที่เป็นความหมายตรงกับตัวอย่างคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (ก.101)

17.4 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (ก.102)

17.5 เลือกคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 28)

18. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย "มือเป็นผักกัว" (ก.103 - 106) โดย

18.1 เติมข้อความที่เป็นความหมายสำคัญเข้ากับตัวอย่างคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (ก.104, ก.106)

18.2 เติมข้อความที่เป็นความหมายของคำเปรียบเทียบใต้ถูกต้อง (ก.105)

18.3 เลือกคำตอบที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 32)

19. เมื่อนักเรียนดูภาพแล้วจะเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมยต่อไปนี้คือ

1. กินเหมือนหมูอยู่เหมือนหมา
2. เดินเหมือนมาตีศกกระทะโหลก
3. ผอจจนถึงหลับ

ใต้ถูกต้อง (ก.107 - 123) โดย

19.1 เลือกคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (ก.107, ก.110, ก.115, ก.120)

19.2 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (ก.109)

19.3 เติมข้อความที่ให้ความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้ใต้ถูกต้อง (ก.112, ก.116)

19.4 เลือกคำตอบเข้ากับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.113)

19.5 เติมข้อความของคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปได้ครบสมบูรณ์

(ก.114, ก.123)

19.6 เลือกคำศัพท์ที่เป็นความหมายตรงกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้
ถูกต้อง (ก.117)

19.7 เติมข้อความที่เป็นความเปรียบเทียบได้ถูกต้อง (ก.118)

19.8 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

(ก.119)

19.9 เลือกพฤติกรรมที่เหมาะสมกับตัวอย่างได้ถูกต้อง (ก.122)

19.10 เลือกข้อความที่ต่อท้ายคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปได้ถูกต้อง

(แบบทดสอบข้อ 3)

19.11 เลือกคำอุปมาอุปไมยที่เข้ากับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

(แบบทดสอบข้อ 19)

19.12 เลือกคำศัพท์ที่เป็นความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้
ได้ถูกต้อง (แบบทดสอบข้อ 29)

20. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง "ไกรลา" แล้วจะเข้าใจความหมายของคำ
อุปมาอุปไมย ต่อไปนี้คือ

1. แก้มแดงเป็นผลคำลึงสุก

2. เดินเหมือนนางพญา

3. นี้อเหมือนลำเทียน

4. บริสุทธิ์เหมือนหยาดน้ำค้าง

5. เรียบเหมือนผ้าพับไว้

ได้ถูกต้อง (ก.124 - 134) โดย

20.1 เติมคำตอบที่เป็นแนวคิดสำคัญของเรื่องและยกตัวอย่างได้ถูกต้อง

(ก.125)

20.2 เขียนอธิบายความหมายคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้และเติมข้อความเปรียบเทียบได้ถูกต้อง (ก.126, ก.127)

20.3 เลือกตัวอย่างที่เป็นคำตอบของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.128 และแบบทดสอบข้อ 34)

20.4 เติมข้อความสำคัญและคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.129)

20.5 เลือกอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก. 130)

20.6 เลือกคำตอบที่เป็นความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก.131, ก.133 และแบบทดสอบข้อ 18, 20 และ 22)

20.7 เลือกคำตอบที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก. 132)

20.8 เขียนส่วนที่เป็นคำอุปมาอุปไมยและเขียนโครงสร้างของคำอุปมาอุปไมยได้ถูกต้อง (ก. 134)

21. เมื่อนักเรียนพิจารณาภาพต่าง ๆ แล้วจะเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมยต่อไปนี้

1. พูดยุเป็นต้อยทอย

2. พูดจนโคนทอ

3. ปากเป็นของกระแต

4. ปากเป็นกรรไกร

ได้ถูกต้อง (ก. 135 - 150) โดย

21.1 เติมคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับภาพที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก. 135, ก. 138, ก.142. ก.146)

21.2 เขียนอธิบายความหมายของคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (ก. 136, ก. 140, ก. 143, ก. 147)

21.3 เลือกตัวอย่างที่เหมาะสมกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้ได้อีกต้อง
(ก. 137, ก. 141, ก. 145, ก. 148, และแบบทดสอบข้อ 30)

21.4 เติมข้อความที่เป็นความหมายสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับคำอุปมาอุปไมย
ที่กำหนดให้ได้อีกต้อง (ก. 139)

21.5 เลือกคำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่กำหนดให้ได้อีกต้อง
(ก. 144 และแบบทดสอบข้อ 24)

21.6 เติมคำอุปมาอุปไมยที่ขาดหายไปได้ครบสมบูรณ์ถูกต้อง (ก. 149)

21.7 สรุปแนวคิดสำคัญของเรื่องจากภาพที่สัมพันธ์กับคำอุปมาอุปไมย
ทั้งหมดที่กำหนดให้ได้อีกต้อง (ก. 150)

21.8 เลือกคำตอบที่มีความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้
ได้อีกต้อง (แบบทดสอบข้อ 23 และ ข้อ 31)

คำอุปมาอุปไมยที่ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมมีทั้งหมด 40
จำนวน เรียงตามลำดับตามตัวอักษรหน้าข้อความ ดังนี้คือ

1. กินเหมือนหมูอยู่เหมือนหมา
2. กลิ้งเป็นลูกมะนาว
3. แก้มแดงเป็นผลตำลึงสุก
4. โกรธเป็นไฟไหม้ป่า
5. ก้าวเหมือนหนูก้าวแมว
6. ขยับเหมือนกา
7. ขาวราวกับสำลีเม็ดใน
8. เข้ากันเป็นปีเป็นขลุ่ย
9. เค็มเป็นเกลือ
10. งงเป็นไก่ตาแตก
11. โง่เหมือนควาย

12. เจียบเป็นเป่าสาก
13. ใจกว้างเหมือนแม่น้ำ
14. ใจดีเหมือนแม่พระ
15. ใจดำเหมือนอีกา
16. ซ้าเป็นเต่า
17. ขนเหมือนลิง
18. เดินเหมือนนางพญา
19. เดินเหมือนม้าศึกกระโหลก
20. ตาเป็นสับประรด
21. นิ้วเรียวเหมือนลำเทียน
22. น้ำตาเป็นเฒ่าเต่า
23. บริสุทธ์เหมือนหยาดน้ำค้าง
24. ปากเป็นกรรไกร
25. ปากเป็นช่องกระแต
26. ฉิวจวักกับแตงรมใบ
27. แมขาราวกับดอกเดา
28. นอมรากับไม้เสียนผี
29. ฝอยจนลึงหลับ
30. พุดจนโคนตอ
31. พุดเป็นค้อยหอย
32. มือเป็นตักถั่ว
33. รู่อย่างเบ็ด
34. เรียบเหมือนผ้าพับไว้
35. รวนเป็นไข่เค็ม
36. ลิ่นเป็นปลาไหล

37. สับเลนเป็นเสียง
38. หน้าเป็นมาหมากรุก
39. เหนียวเป็นตั้งนม
40. หวงเหมือนหมาหวาง



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียนแบบโปรแกรม

เรื่อง

"คำอุปมาอุปไมย"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนบทเรียน

ผู้ที่จะเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ควรมีความรู้พื้นฐานดังนี้

1. มีความสามารถในการอ่านในใจ และเก็บใจความได้ดี
2. มีความสามารถในการเขียนตอบได้ดี
3. มีความรู้ในวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สูงกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ขึ้นไป

ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนบทเรียน

ผู้ที่จะเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ควรมีความรู้พื้นฐานดังนี้

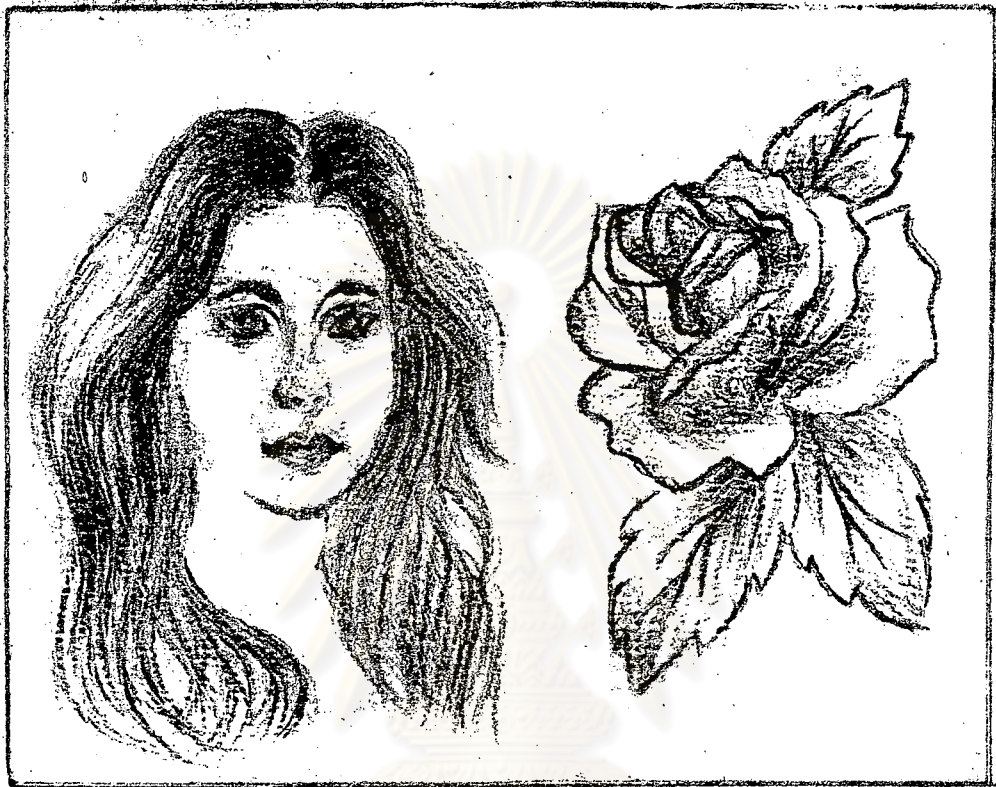
1. มีความสามารถในการอ่านในใจ และเก็บใจความได้ดี
2. มีความสามารถในการเขียนตอบได้ดี
3. มีความรู้ในวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สูงกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ขึ้นไป



คำแนะนำในการใช้บทเรียน

1. บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" ฉบับนี้ เป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง บทเรียนนี้ไม่ใช่ข้อสอบ จึงไม่มีการให้คะแนน
2. บทเรียนนี้จัดทำเนื้อหาเป็นลำดับขั้นอย่างง่าย ๆ เพียงแต่นักเรียนตั้งใจอ่านข้อความแต่ละกรอบ โดยใช้ความคิด และทำไปตามลำดับกรอบทุก ๆ กรอบ จะสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ห้ามทำข้ามกรอบเป็นอันขาด มิฉะนั้นอาจทำให้ไม่เข้าใจบทเรียนนี้ได้
3. บทเรียนนี้มีไต่กำหนดเวลา ในการทำเอาไว้ นักเรียนจะทำเสร็จช้าหรือเร็ว แล้วแต่ความสามารถของนักเรียนเอง และในขณะที่ทำบทเรียนถ้าเกิดความสงสัยให้ถามครูเพื่อขอคำแนะนำได้
4. คำตอบ แต่ละกรอบจะอยู่ที่กรอบนั้น
5. ในการทำบทเรียนให้นักเรียนใช้กระดาษแข็ง ที่แนบมากับบทเรียนชุดนี้ ปิดคำตอบที่อยู่ที่กรอบ ที่นักเรียนกำลังทำอยู่ทุกครั้ง
6. อ่านข้อความในบทเรียนแต่ละกรอบให้เข้าใจ แล้วตอบคำถามโดยเติมคำลงในช่องว่างของแต่ละกรอบ หรือเลือกคำตอบโดยการวงกลมรอบข้อที่ถูก
7. เมื่อตอบคำถามกรอบหนึ่งเสร็จแล้ว ให้เลื่อนกระดาษแข็งลงไปปิดคำตอบในกรอบถัดไป เพื่อตรวจสอบว่าคำตอบของนักเรียนถูกหรือผิด
8. ถ้าตอบถูก ให้นักเรียนทำกรอบต่อไปได้ แต่ถ้าตอบผิด ให้ย้อนกลับไปอ่านข้อความในกรอบที่ผ่านมาแล้วอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเข้าใจดีแล้วจึงทำกรอบต่อไปได้
9. บทเรียนนี้จะได้ผลสมความมุ่งหมายต่อเมื่อนักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองคือไม่เปิดดูคำตอบก่อนเป็นอันขาด ถ้านักเรียนตั้งใจทำบทเรียนนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้มากกว่า
10. เมื่อนักเรียนเรียนจบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ ขอให้ตั้งใจและพยายามทำให้ดีที่สุด คิดและพยายามให้ดี เพื่อจะได้ทราบว่าเมื่อเรียนเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" นี้จบแล้ว นักเรียนมีความรู้กว่าหน้าแค่ไหน

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย"



หญิงสาวสวยหน้าตาน่ารักเมื่อนำมาเข้ากับดอกกุหลาบแรกแย้มก็เป็นการเปรียบเทียบว่าหญิงสวยเหมือนดอกกุหลาบแรกแย้ม การกล่าวเปรียบเทียบในลักษณะเช่นนี้ เราจะพบเสมอในชีวิตประจำวันและในหนังสือ วิธีกล่าวทำนองนี้เรียกว่ากล่าวเป็นส่วนโดยใช้คำอุปมาอุปไมยซึ่งถือกันว่าเป็นถ้อยคำที่คมคายและให้ความหมายเปรียบเทียบที่ลึกซึ้งชวนให้เข้าใจภาษา และชวนให้นักเห็นภาพตามไปด้วย คำอุปมาอุปไมยต่าง ๆ เหล่านี้ มีอยู่มากมาย นับเป็นสมบัติอันมีค่าของภาษาไทยมาแต่โบราณ ควรแก่การรักษาไว้มิให้สูญหาย นักเรียนเป็นหนึ่งที่เป็นเจ้าของภาษาไทย จึงควรศึกษาส่วนที่เป็นคำอุปมาอุปไมยเพื่อสืบทอดมรดกอันล้ำค่าทางภาษาของไทยเราให้ยั่งยืนตลอดไป

ต่อไปนี้เราจะได้เริ่มต้นเรียนเรื่องคำอุปมาอุปไมยกัน ขอให้นักเรียนสังเกตส่วนที่ขีดเส้นใต้ในข้อความต่อไปนี้



ก. 1. สมชายเป็นเด็กเกรงกลัวจากกิ้งเป็นลูกมะนาว เขาไม่กล้าเผชิญหน้ากับคุณพ่อ เพราะเขากลัวคุณพ่อเหมือนหนูกลัวแมว คุณพ่อของสมชายอารมณ์ร้อนเมื่อโกรธใคร จะมีอาการเหมือนไฟไหม้ป่าและหน้าเหมือนหมาหมากรุก

ก. 2.

จากเรื่องนี้ นักเรียนจะเห็นว่าผู้เขียนถ่ายทอดความคิดด้วยวิธีเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเห็นตามด้วยการใช้สำนวนเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

1. กิ้งเป็นลูกมะนาว
2. โกรธเป็นไฟไหม้ป่า
3. กลัวเหมือนหนูกลัวแมว
4. หน้าเหมือนหมาหมากรุก

สำนวนต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสำนวนที่ผู้เขียนพยายามเขียนขึ้นเพื่อเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง เช่น สำนวน "กิ้งเป็นลูกมะนาว" สำนวนนี้เปรียบเทียบคนที่มีเล่ห์เหลี่ยมในการพูดหลีกแหล่งเก่งราวกับลูกมะนาวที่กลมเกลี้ยง สามารถกลิ้งไปรอบ ๆ ข้างได้ง่าย

การเขียนเปรียบเทียบนี้เป็นการนำตัวอย่างมาประกอบข้อความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย และเกิดจินตนาการตามไปด้วย เราจะพบสำนวนเปรียบเทียบเป็นจำนวนมากในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนข่าว "ไฟไหม้ตลาดมีคนตาย 2 คน ดำเป็นตอตะโก" หรือในการประพันธ์ นักประพันธ์จะใช้สำนวนเปรียบเทียบบรรยายรูปร่างลักษณะตัวละคร หรืออุปนิสัยของตัวละครให้เด่นชัด เช่น เจ้าเหี้ยมมีนิสัย "หวงเหมือนหมาหวงก้าง" ผู้เขียนใช้วิธีเปรียบเทียบความเห็นแก่ตัวของเจ้าเหี้ยมว่าต้องการของไว้คนเดียวเหมือนสุนัขที่หวงก้างปลา ผู้อ่านเห็นการเปรียบเทียบจะเข้าใจได้ชัดเจน และเกิดนึกเห็นภาพตามไปด้วย

ก.2 (ต่อ)

ส่วนที่ใช้ในการเปรียบเทียบ เรียกว่า คำอุปมาอุปไมย

ก. 3

นักเรียนรู้จักส่วนเปรียบเทียบที่เรียกว่า "คำอุปมาอุปไมย" แล้ว ครู
ต้องการให้รู้จักโครงสร้างของคำอุปมาอุปไมยว่ามีโครงสร้างอย่างไร นักเรียนลอง
สังเกตส่วนต่อไปนี้

คำอุปไมยคือข้อความที่กล่าว ก่อนจะไขยกขึ้นสำหรับเปรียบเทียบ	คำเชื่อม	คำอุปมา คือข้อความที่ นำมาเปรียบเทียบ
1. หน้าบาน	ราวกับ	กระดิ่ง
2. หัวสั้น	เหมือน	ลูกนก
3. แกมแดง	เป็น	ลูกตำลึงสุก
4. องอาจ	ดั่ง	พญาราชสีห์
5. หัวโต	เท่า	ยักษ์

จากส่วนที่ 1 - 5 ตามตารางข้างบนนี้จะเห็นว่าคำเชื่อมคือ "ราวกับ
เหมือน, เป็น, ดั่ง, เท่า" คั่นระหว่างคำอุปมาอุปไมย ส่วนที่มีคำเชื่อมเพื่อการ
เปรียบเทียบแบบนี้เรียกว่า คำอุปมาอุปไมย

ก. 4

นักเรียนทราบแล้วว่าโครงสร้างของคำอุปมาอุปไมยมีส่วนประกอบดังนี้คือ "ข้อความที่ยกขึ้นสำหรับเปรียบเทียบ คำเชื่อม และข้อความที่นำมาเปรียบเทียบ" ต่อไปนี้ให้นักเรียนพิจารณาว่าส่วนต่อไปนี้ ส่วนไหนในข้อใดมีโครงสร้างเป็นคำอุปมาอุปไมยตามที่เรียนมาแล้ว

- | | |
|-----------------------------|-------------------------|
| ก. จุดใจคำตอ | ค. กลิ้งเป็นลูกมะนาว |
| ข. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี | ง. ก้าวเหมือนหนูก้าวแมว |
- ตอบ 1. ส่วนที่เป็นคำอุปมาอุปไมยคือข้อ.....และข้อ.....
2. ส่วนที่ไม่เป็นคำอุปมาอุปไมยคือข้อ.....และข้อ.....

- คำตอบ 1. ข้อ ค และ ง
2. ข้อ ก และ ข

ก. 5

โครงสร้างของส่วนที่เป็นคำอุปมาอุปไมยจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

- คำตอบ 1. ข้อความที่กล่าวก่อนยกขึ้นสำหรับเปรียบเทียบ
2. คำเชื่อม
3. ข้อความที่นำมาเปรียบเทียบ

ก. 6

นักเรียนเข้าใจสำนวนที่เรียกว่า คำอุปมาอุปไมยแล้วใช่ไหม ต่อไปนี้
นักเรียนจงเขียนข้อความที่เป็นคำอุปไมยไว้ในช่องคำอุปไมย คำเชื่อมไว้ในช่องคำ
เชื่อม และเขียนข้อความที่เป็นคำอุปมาไว้ในช่องคำอุปมา

ตัวอย่าง

สำนวน	คำอุปไมย	คำเชื่อม	คำอุปมา
1. ชนเหมือนลิง	ชน	เหมือน	ลิง
2. กิ่งเป็นลูกมะนาว	กิ่ง	เป็น	ลูกมะนาว

แบบฝึกหัด

สำนวน	คำอุปไมย	คำเชื่อม	คำอุปมา
1. กักขังเหมือนนักโทษ			
2. แห้งแล้งเหมือนทะเลทราย			
3. อ้วนเป็นตุ่ม			

คำตอบ

คำอุปไมย	คำเชื่อม	คำอุปมา
1. กักขัง	เหมือน	นักโทษ
2. แห้งแล้ง	เหมือน	ทะเลทราย
3. อ้วน	เป็น	ตุ่ม

ต่อไปนี้นักเรียนจะได้เรียนเกี่ยวกับความหมายของคำอุปมาอุปไมยแต่ละ

สำนวน

ก. 7

กิ้งเป็นลูกมะนาว

ลูกมะนาวมีลักษณะกลม ผิวเกลี้ยงจึงกิ้งไปรอบ ๆ ใต้ง่าย คนที่มี
เล่ห์เหลี่ยม ในการพูดพลิกแพลงไปไกลต่าง ๆ นานา จึงพูดเป็นสำนวนว่า "กิ้งเป็น
ลูกมะนาว"

ลูกมะนาวใช้เปรียบเทียบกับลักษณะของข้อใด

- ก. มีความสามารถในการพูด
- ข. มีเล่ห์เหลี่ยมในการพูด
- ค. มีศิลปะในการพูดชักจูงใจ

คำตอบ ข้อ ข

ก. 8

พงศ์เทพลูกชายคุณหญิงมารศรีไปหลงรักจิตราลูกสาวนางม้วนคนใช้ในบ้าน
คุณหญิงทราบข่าวเรียกลูกชายไปถาม พงศ์เทพใช้เล่ห์เหลี่ยมในการพูดจนคุณหญิง
เชื่อว่า เรื่องที่คุณหญิงระแวงนั้นไม่เป็นความจริง พฤติกรรมของพงศ์เทพอธิบายเป็น
คำอุปมาอุปไมยได้ว่า เขา.....

คำตอบ กิ้งเป็นลูกมะนาว

ก. 9

พงศ์เทพพูดจากลิ่งเป็นลูกมะนาว หมายความว่าพงศ์เทพ.....

คำตอบ มีเคห์เหลี่ยมในการพูดพลิกแพลงเก่ง

ก. 10

ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมย "กลิ่งเป็นลูกมะนาว"

- ก. สมชายพูดขอความเห็นใจจากคุณพ่อ
- ข. สมชายพูดหวานลอมพลิกแพลงจนคุณพ่อตายใจ
- ค. สมชายมีวิธีหลอกล่อคุณพ่อจนออกไปเที่ยวนอกบ้านได้

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 11

โกรธเป็นไฟไหม้ป่า

ไฟไหม้ป่า เป็นไฟธรรมชาติที่เกิดจากการที่กิ่งไม้ ต้นไม้แห้งเสียคสีกันนาน ๆ จนลุกเป็นไฟแล้วลุกลามไหม้ไปทั่วป่าอย่างรวดเร็ว

ดังนั้นไฟไหม้ป่าจึง ไซ่ เปรียบเทียบกับอาการโกรธของคนที่จะก่อเรื่องเดือดร้อนไปยังผู้อื่นด้วย

ก. 12

ไฟไหม้ป่า เป็นข้อความที่นำมาเปรียบกับอารมณ์ 1.....คนที่มีความโกรธรุนแรงจนทำให้เดือดร้อนไปถึงคนอื่นเปรียบได้กับ 2.....

คำตอบ 1. โกรธ
2. ไฟไหม้ป่า

ก. 13

"คุณหญิงสมรจับใจ" คือนิยายที่ลูกชายของตนไปมีความสัมพันธ์กับภริยา ซึ่งเป็นลูกสาวของศัตรู คุณหญิงโกรธเป็นไฟไหม้ป่า ทันใดนั้นคุณหญิงเห็นนายมันคนทำสวนนั่งหลับ คุณหญิงจึงพูดว่านายมันควายถอยคำที่รุนแรงจนนายมันตกใจ เพราะเขาไม่เคยเห็นคุณหญิงแสดงอาการเช่นนี้มาก่อน"

ผู้ที่มีอารมณ์โกรธเป็นไฟไหม้ป่าคือ ข้อใด

- ก. คุณหญิงสมร
- ข. คณิตศักดิ์
- ค. นายมัน

คำตอบ ข้อ ก.

ก. 14

คุณหญิงสมรโกรธเหมือนไฟไหม้ป่าหมายความว่า.....
ความโกรธของคุณหญิงสมรก่อความเดือดร้อนให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องคือ.....

- คำตอบ 1. คุณหญิงสมร แสดงอาการ โกรธจนเดือดร้อนถึงผู้อื่น
2. คณิตศักดิ์ นายมัน

ก. 15

กัวเหมือนหนูกัวแมว

สำนวนนี้เกิดจากการนำลักษณะอาการของสัตว์คือ หนูกับแมว หนูเป็นสัตว์ที่กัวแมวจะจับกินเป็นอาหาร เมื่อหนูเห็นแมวจะวิ่งหนี

สำนวน "กัวเหมือนหนูกัวแมว" จึงมีความหมายว่าเกรงกลัวกัน

มาก

ก. 16

"กั้วเหมือนหนูกั้วแมว" มีความหมายว่า.....

คำตอบ เกรงกั้วกันมาก

ก. 17

สมชายกั้วคุณพอ เหมือนหนูกั้วแมว

ผู้ที่เปรียบไคกับหนูกั้วคือ 1.

ผู้ที่เปรียบไคกับแมวคือ 2.

คำตอบ 1. สมชาย

2. คุณพอ

ก. 18

สมชายไมกั้วเผชิญหน้ากับคุณพอ เพราะความกั้ว พฤติกรรมเช่นนี้ควรอธิบายเป็นคำอุปมาอุปไมยไคว่า.....

คำตอบ กั้วเหมือนหนูกั้วแมว

ก. 19

หน้าเป็นม้าหมากรุก

สำนวนนี้หมายความว่าหน้าเงาหน้างอด้วยความโกรธ

ก. 20

หน้าเป็นมาหมากรุกหมายถึงลักษณะในข้อใด

- ก. สีหน้าซีดขาว
- ข. สีหน้าเฉยเมย
- ค. สีหน้ามีนตึง

คำตอบ ข้อ ค.

ก. 21

คุณพ่อของสมชายหน้าเป็นมาหมากรุก แสดงว่าคุณพ่อของสมชายหน้า
.....เพราะความโกรธ

คำตอบ งอ

ก. 22

ความโกรธทำให้คุณพ่อของสมชายหน้างอเหมือน.....

คำตอบ มาหมากรุก

มาอ่านบทสนทนาต่อไปนี้กันเถิด

ก. 23

- มาลินี : ฉันงเป็นโกตาแทกจริง ๆ ที่อยู่ ๆ คุณแม่ให้ฉันแ่งงาน
กับนายสมศักดิ์ ทั้ง ๆ ที่ฉันมีคนรักอยู่แล้ว
- ศรีประภา : อ้าว ทำไมเธอ ไม่ลองปรึกษากับคุณพ่อของเธอดูละ
- มาลินี : ฉันพูคแล้ว คุณพอ ไม่ยอมพังเหตุผลของฉัน เลย แต่คุณพอ
กลับพูค เข้ากัน เป็นปี เป็นชลุยกับคุณแม่
- ศรีประภา : หยุดรอง ไทเถอะ เธอเอาแทรอง ใหน้าตา เป็น เวา เา
อย่างนี้ เสีย คำ ตา เปลา ๆ เรามาชวยกันดิกแก้ปัญหานี้
กันดีกวา

ก. 24 เข้ากันเป็นปีเป็นชลุย

มูลเหตุของสำนวนนี้มาจากการ เล่นปีพาทย์ในวงปีพาทย์ คนเป่าปี่เป็นคน
นำเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ จะบรรเลงตามเสียงกลมกลืนกันไป

เพราะฉะนั้นใครพูดหรือทำอะไรนำขึ้น คนอื่น ๆ ก็พูดหรือทำตามกันไป
ก็จะพูดเป็นสำนวนว่า "เข้ากันเป็นปีเป็นชลุย" สำนวนนี้จึงหมายความว่าผู้ทำอะไร
ถูกคอ

ก. 25 คุณแม่ของมาลินีให้มาลินีแ่งงานกับสมศักดิ์ คุณพอก็สนับสนุน พุค ดิกวา
เช่นนี้ เรียกวา เข้ากัน

คำตอบ

เป็นปีเป็นชลุย

ก. 26 ปี่และขลุ่ย เป็นสิ่งที่ใช้อ่างเปรียบกับอะไร

ก. ความพอใจและความรัก

ข. ความกลมกลืนของเสียงดนตรี

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 27 "เข้ากันเป็นปี่เป็นขลุ่ย" หมายความว่า.....

คำตอบ พุทหรือทำอะไรถูกอกกัน

ก. 28 งงเป็นโกตาแตก

ส่วนนี้มาจากการชนโก โกใช้เคี้ยวของมันเป็นอาวุธแทงคู่ต่อสู้ ถ้าแทงถูกตาของคู่ต่อสู้ตากก็แตก โกที่ถูกเคี้ยวแทงจนตาแตกมองเห็นอะไรก็งง ดังนั้นคนที่งงจับต้องอะไรไม่ถูกจึงพูดเป็นส่วนว่า "งงเป็นโกตาแตก"

"งงเป็นโกตาแตก" มีความหมายว่าเป็นอาการของคนที่ทำอะไรไม่ถูกในสถานการณ์นั้น

ก. 29 ส่วน "งงเป็นโกตาแตก" มีที่มาจาก

ก. การเดิน

ข. การพนัน

ค. กีฬาโบราณ

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 30 "โกตาแตก" ไข่เปรียบเทียบกับอาการ.....ของคนที่ทำ
อะไรไม่ถูกในขณะนั้น

คำตอบ งุนงง

ก. 31 "งงเป็นโกตาแตก" มีความหมายว่า.....

คำตอบ เป็นอาการของคนที่ทำอะไรไม่ถูก

ก. 32 ข้อใดเป็นสถานการณ์ที่ควรใช้คำอุปมาอุปไมยว่า "งงเป็นโกตาแตก"

ก. ฉันรู้สึกสงสัย

ข. ฉันมีอาการเหม่อลอย

ค. ฉันคาดไม่ถึงว่าเธอจะกลับไปตีกับเพื่อนเก่า

คำตอบ ข ค.

ก. 33 น้ำตาเป็นเฒ่าเต่า

มูลเหตุของสำนวนนี้มาจากการนำเต่ามาเผาไฟกินเป็นอาหาร ขณะที่
เผาเต่านั้นน้ำตาของเต่าจะไหลพราก

น้ำตาเป็นเฒ่าเต่าหมายความว่า ร้องไห้น้ำตาไหลพราก

ก. 34 มาลีนี้เอาแตรร้องไห้น้ำตาเป็นเฒ่าเต่า หมายความว่า.....

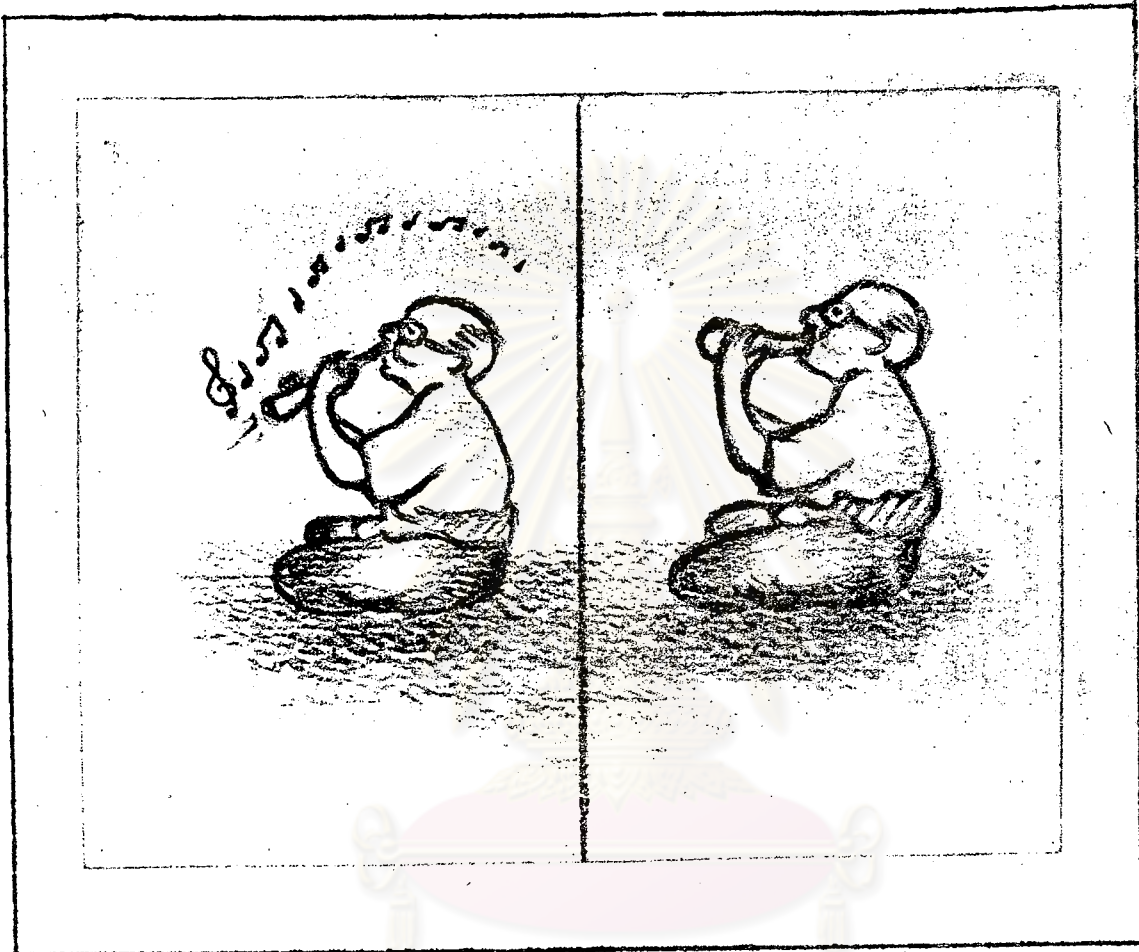
คำตอบ มาลีนี้ร้องไห้น้ำตาไหลพราก

- ก. 35 การเผาเตา ใจเปรียบกับ
- ก. น้ำตา
 - ข. ความทารุณ
 - ค. ความอาฆาต

คำตอบ ข้อ ก.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ก. 36 เจียมเป็นเป่าซาก

จำนวนนี้มาจากการเล่นดนตรีของไทยแต่โบราณคือเป่าจะเป็นเครื่องดนตรีไทยที่เป่าจะมีเสียงดัง ส่วนซากมีรูปร่างคล้ายเป่าไทย ซากไม่ได้เครื่องเป่าจะไม่มีเสียง

ดังนั้นลักษณะที่เจียมไม่มีเสียงจึงพูดกันว่า "เจียมเป็นเป่าซาก"

ก. 37 ลักษณะอาการที่เจ็บหรือสถานการณที่เจ็บไม่มีเสียงอธิบายเป็นคำอุปมาอุปไมยใดวา.....

คำตขย เจ็บเหมือนเป่าสาก

ก. 38 สากมีรูปร่างคล้ายเครื่องดนตรีไทยชนิดหนึ่งคือ..... เมื่อเราเป่าปี่จะมีเสียงดัง แต่สากเมื่อเป่าแล้วจะไม่มี.....สากจึงใช้เปรียบเทียบกับ.....

- คำตขย
1. ปี่
 2. เสียง
 3. ความเจ็บ

ก. 39 ร้อยางเบ็ด
นักเรียนรู้จักเบ็ดไซ้ไหม นักเรียนคิดว่าเบ็ด เติน บิน ว่ายน้ำได้หรือไม่
ก. ได้
ข. ไม่ได้

คำตขย ข้อ ก.

ก. 40 เบ็ดสามารถ เติน บิน ว่ายน้ำได้ แต่เบ็ดก็ไม่สามารถเดิน บิน ว่ายน้ำได้ดีที่สุด ดังนั้นผู้ที่สามารถทำอะไรได้ทุกอย่งแต่ไม่สามารถทำดีได้สักอย่งเดียวก็คือร้อยางเบ็ด



ก. 41 นวลละอออควาชอบทำอาหารเก่ง มีฝีมือในการต้มแกงบ้านใครสวย เมื่อวันเกิดของนวลละออ นินไปบ้านเธอ เห็นบ้านรกรุงรัง อาหารก็ไม่อร่อย คนอย่างนวลละออคือคนขี้อวดไม่รู้อะไรจริงหรือเธอ.....มากกว่า

คำตอบ อย่างเปิด

ก. 42 คนทั้งหมดบ้านต่างทราบที่ว่ากำนันเปรมรุ่งงานแตรอย่างเปิด การกล่าวเช่นนี้แสดงว่าผู้พูดมีจุดประสงค์อย่างไร

- ก. พுகยกยอ
- ข. พுகประชด
- ค. พுகสรรเสริญ

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 43 ส่วนวน "รู้อย่างเปิด" หมายความว่า.....

คำตอบ รู้อะไรหลายอย่าง แต่ไม่รู้อะไรสักอย่างเดียว

ก. 44 รวนเป็นไขเค็ม
ส่วนวนนี้นำไขเค็มมาเปรียบคือ ไขจืดเมื่อต้มสุกแล้วไขเค็มจะติดกันแน่นเป็นก้อน ส่วนไขเค็มไขเค็มจะรวน ดังนั้นผู้ที่ชอบหัวเราะอยู่ตลอดเวลาจะพูดเป็นส่วนวนเปรียบเทียบกับ รวนเป็นไขเค็ม

ก. 45 "รวนเป็นไขเค็ม" เป็นส่วนที่ใช้เกี่ยวข้องกับข้อใด

- ก. การพูด
- ข. การหัวเราะ
- ค. ความรวนของไขเค็ม

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 46 ผู้ที่ทอมหัวเราะอยู่ตลอดเวลา พูดเป็นคำอุปมาอุปไมยไฉน.....

คำตอบ รวนเป็นไขเค็ม

ก. 47 เวลาสมจิตอยู่บ้าน ขอสงวนเสียงไม่คอยพูดหรือยิ้มหัวกับใครในบ้าน แต่เมื่อสมจิตอยู่กับสมศรีเพื่อนรักละก็สมจิตรวนเป็นไขเค็มทีเดียว ข้อความที่กล่าวมานี้หมายความว่าอย่างไร

- ก. สมจิตคุยเก่งเมื่อพบกับสมศรี
- ข. สมจิตหัวเราะอยู่ตลอดเวลาเมื่ออยู่กับสมศรี

คำตอบ ข้อ ข.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ก. 48 สับเล่นเป็นเชียง
 เครื่องใช้ที่รองรับสิ่งของในการสับเรียกว่า.....
 เมื่อสับจะทำให้ตะเข็บคอตด้วยการใช้มีด.....
 มีดจะทำหน้าที่สับ ส่วนเชียงมีหน้าที่รองรับสิ่งของ
 ดังนั้นสับเล่นเป็นเชียง หมายความว่าพูดกลางๆเอาตามอำเภอใจ
 อย่างรุนแรงข้างเดียวโดยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่สามารถทชขโต้ได้

คำตอบ 1. เชียง

2. สับ

- ก. 49 ท่อไปนี้ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมย "สับเลนเป็นเชิง"
 ก. นางทวนนั่งฟังนางเม่าพูดอยู่ข้างเดียว
 ข. นางเม่าพูดถากถางวานางทวนข้างเดียว

คำตอบ ข้อ ข.

- ก. 50 "นางบุญทึ่งพูดถากถางวานางละอออย่างรุนแรงเพียงข้างเดียว"
 ผู้ที่เปรียบไค้กับคนสับคือ.....
 ผู้ที่เปรียบไค้กับเชิงคือ.....

คำตอบ 1. นางบุญทึ่ง
 2. นางละออ

- ก. 51 ควายเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์ช่วยคนทำนา เพื่อป้องกันควายหนี คนจึงใช้เชือกสนตะพายผูกควายเพื่อจูงไปไหน ๆ ได้โดยสะดวก การที่ควายยอมให้คนจูงจุมกเช่นนี้ ทำให้คนเข้าใจว่าควายเป็นสัตว์.....

ก. โง่
 ข. ฉลาด

คำตอบ ข้อ ก.

- ก. 52 สมบัติที่ผูกกับสมบัติว่า "ไอ้ควาย" หมายความว่าอย่างไร
 ก. สมบัติโง่
 ข. สมบัติเหมือนควาย

คำตอบ ข้อ ก.

ก. 53 เกริกไกรหัวหน้าหน่วยเครื่องจักรกลสวนวิธีใช้เครื่องจักรใหม่แก่ลูกน้อง
หลังจากสาธิตวิธีใช้เครื่องจักรให้ดูหลายครั้งแล้ว ลูกน้องก็ยังใช้ไม่ถูก เกริกไกร
โมโหมาก จึงตำหนิลูกน้องด้วยคำรุนแรงว่า โง่.....

คำตอบ เหมือนควาย

ก. 54 ซ้าเป็นเต่า
สัตว์อะไรเอ๋ยที่มีลักษณะเหมือนซ้า.....
ดังนั้นถ้าเด็กชายเกษมทำการบ้านซ้ามากจะอธิบายเป็นคำอุปมาอุปไมย
ได้ว่า.....

คำตอบ 1. เต่า
2. ซ้าเป็นเต่า

ก. 55 ชนเหมือนลิง
ลิงมีคุณสมบัติเด่นคือ.....
ลิงจึงถูกนำมาเปรียบกับความชน ดังนั้นเด็กที่อยู่นิ่งเฉยไม่ได้ จะอธิบาย
เป็นคำอุปมาอุปไมยว่า.....

คำตอบ 1. ชน
2. ชนเหมือนลิง

ก. 56 ลิ่นเป็นปลาไหล
ปลาไหลยาวเหมือนงู และมีลักษณะ
ก. ลิ่น
ข. สาก

คำตอบ ขอ ก.

ก. 57 ตัวปลาไหลมีลักษณะยาวและลื่นจึงมีการนำปลาไหลไปเปรียบเทียบกับ การ
พูดและการกระทำของผู้ที่มี เล่ห์เหลี่ยมรู้จักหลอกหลอนผู้อื่นตามไม่ทันว่าลื่นเป็น.....

คำตอบ ปลาไหล

ก. 58 ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมย "ลื่นเป็นปลาไหล"

ก. ขจรเจ้าชู้มากจนภรรยาตามไม่ทัน

ข. ขจรพูดหวานลอมจนสาว ๆ ตีใจ

ค. ขจรเจ้าชู้แต่เขารูจักวิธีพูดเอาตัวรอดจนภรรยาจับไม่ได้

คำตอบ ข้อ ค.

ก. 59 ส่วนวน "ลื่นเป็นปลาไหล" หมายความว่า.....

คำตอบ พูดเก่งและพูดกลับกลอกไม่น่าไว้วางใจ

ก. 60 เค็มเป็นเกลือ

เกลือเป็นของที่มีประจำทุกครัวเรือน เกลือมีรส.....ความเค็มของ
เกลือจะช่วยรักษาอาหารไม่ให้บูดเสีย เกลือจึงถูกนำมาอ้างเปรียบกับคนที่ไม่ยอม
เสียเปรียบใคร

คำตอบ เค็ม

ก. 61 สมรพูดถึงสุดสวาทว่า เค็มเป็นเกลือ หมายความว่าสุดสวาทเป็นผู้ที่.....

คำตอบ ไม่ยอมเสียเปรียบใคร

ก. 62 คนอย่างยายพิศนะหรือจะยอมซากหุนในงานลูกสาว ยายพิศยื่นข้อเสนอให้ฝ่ายชายออกค่าใช้จ่ายทุกอย่าง จนญาติทางฝ่ายชายออกปากว่ายายพิศว่า.....

คำตอบ เค็มเป็นเกลือ

ก. 63 "เค็มเป็นเกลือ" ตรงกับลักษณะนิสัยในข้อใด

- ก. คูหมินผู้อื่น
- ข. ทรยศต่อพวกพ้อง
- ค. ไม่ยอมเสียเปรียบใคร

คำตอบ ข้อ ก.

ก. 64 ใจคำเหมือนอีกา

นอกจากสุคนธวาจะมีนิสัยเค็มเป็นเกลือแล้วเธอไม่เคยปรานีเอื้อเฟื้อเอาใจใส่ลูกเลี้ยง หรือแสดงน้ำใจเมตตาลูกเลี้ยงเลย อย่างนี้เรียกว่าใจคำเหมือนอีกา

ใจคำเหมือนอีกาหมายความว่า คนที่ขาดความปรานี ไม่น้ำใจเอื้อเฟื้อต่อใครเลย

ก. 65 "อีกา" ใจเปรียบเทียบกับผู้ที่.....

คำตอบ ใจคำ ขาดความปรานี

ก. 66 สุกสวาทใจคำเหมือนอีกา หมายความว่า.....

คำตบ สุกสวาทซากความปราณี ไม่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อใครเลย

ก. 67 หวงเหมือนหมาหวงกาง

สำนวนนี้มาจากหมาที่กินกางปลาแล้วคอยระวังไม่ให้ตัวอื่นมาแย่งกิน ใครก็ตามที่หวงหรือองจะเอาคนเดียวกันไม่ให้ใครมายุ่งหรือเกี่ยวข้องด้วย จะพูดเป็นสำนวนว่าหวงเหมือนหมาหวงกาง

ก. 68 หมาหวงกาง มีความหมายว่า.....

คำตบ งก

ก. 69 บุคคลที่ใคร่สมญาว่า หมาหวงกาง เป็นคนมีนิสัยอย่างไร

- ก. ตระหนี่
- ข. มัธยัสถ์
- ค. ประหยัด
- ง. เห็นแก่ตัว

คำตบ ข้อ ก.

ก. 70 สมศรีมีเสื้อเก่า ๆ ซึ่งใช้ไม่ไคแล้วอยู่หลายตัว แต่เมื่อมีผู้หญิงจน ๆ มาขอเสื้อเธอก็ยังหวง อย่างนี้เขาเรียกว่าหวงเหมือน.....

คำตบ หมาหวงกาง

ก. 71 . เหนียวเป็นตั้งเม

นักเรียนเคยรับประทานตั้งเมไหม ตั้งเมมีลักษณะเป็นอย่างไร

ก. เหนียว

ข. เปราะ

คำตอบ ข้อ ก.

ก. 72 ตั้งเมจะมีลักษณะเหนียว ความเหนียวของตั้งเมจึงถูกนำไปเปรียบเทียบกับผู้ที่
ตระหนี่เอาแต่ได้ฝ่ายเดียวไม่ยอมเสียสิ่งของของตนให้กับผู้ใด

ก. 73 เด็กรับใช้ต้องการซื้อเสื้อผ้าใหม่ คุณนายให้เงินเพียง 5 บาท เพื่อซื้อเสื้อผ้า
เงินแค่นั้นจะพอซื้อเสื้อผ้าได้อย่างไร พฤติกรรมของคุณนายคนนี้อธิบายเป็นคำอุปมา
อุปไมยไควว่า.....

คำตอบ เหนียวเป็นตั้งเม

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก. 76 ลูกเอกฉิวขาวเป็นสำลีเม็ดใน หมายความว่าลูกเอกมีฉิวสี.....

คำตอบ สีดำ

ก. 77 ข้อใดเป็นคำอุปมาอุปไมยที่ชัดเจนเปลี่ยนคนฉิวคำ

- ก. ขาวราวกับดอกเลา
- ข. ขาวราวกับดอกมะลิ
- ค. ขาวราวกับสำลีเม็ดใน

คำตอบ ข้อ ค.

ก. 78 ฉิวราวกับแตงรมโบ

แตงที่อยู่ใต้มันมีใบบังจะมีฉิวवलงาม ดังนั้นคนที่มีฉิวवलงามจะพูดเป็นส่วนฉิว ฉิวราวกับแตงรมโบ

ก. 79 สารีศรีฉิวราวกับแตงรมโบ หมายความว่าสารีศรีมีฉิว.....

คำตอบ นวลงาม

ก. 80 มีหญิงสาวคนหนึ่งฉิวสวยเด่นนวลงาม นักเรียนจะอธิบายให้เพื่อนนึกเห็นภาพตามด้วยการใช้คำอุปมาอุปไมยใดว่า.....

คำตอบ ฉิวราวกับแตงรมโบ

ก. 81 ข้อใดใช่เป็นสิ่งที่เปรียบเทียบกับผู้ที่มีวิชาถาย

- ก. คอกเลา
- ข. แตงรมไบ
- ค. สำลีเม็คไน

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 82 ผมขารวากับคอกเลา

ผมคนชราเมื่อหงอกจะมีสี.....คอกเลาก็เป็นสีเดียวกับผมหงอก
ฉะนั้นคอกเลาจะเป็นสี..... คอกเลาจึงใช้เปรียบเทียบกับผู้ที่มีวิชาถาย

- คำตอบ 1. สีขาว
2. สีขาว

ก. 83 มานผมขารวากับคอกเลา หมายความว่ามานผมเป็นอย่างไร

- ก. สีขาวประปราย
- ข. สีขาวทั้งศีรษะ

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 84 ผมขารวากับไม้เสียบผี

ในสมัยโบราณการเผาศพจะเผาอย่างเปิดเตากลางแจ้ง เพื่อให้ศพไหม้
ทั่วร่างจึงต้องมีไม้ยาว ๆ มีปลายเป็นเหล็กแหลมสำหรับพลิกศพ
คนที่ผมมาก ๆ จึงกล่าวเป็นสำนวนว่า ผมขารวากับไม้เสียบผี

ก. 85 เด็กชายเอกมีเพื่อนน้อยเมื่อถอดเสื้อจะเห็นกระดูกซี่โครงเป็นซี่ ๆ แสดงว่า เด็กชายเอกมีรูปร่าง.....

คำตอบ ผอมมาก

ก. 86 คนที่ผอมมาก ๆ จะอธิบายให้เห็นชัดเจนกว่าการใช้คำอุปมาอุปไมย.....

คำตอบ ผอมราวกับไม้เสียบผี

ก. 87 ชัยันเหมือนกา
นักเรียนทราบไหมว่ากาออกหาอาหารในเวลาใด
ก. เช้าตรู่
ข. กลางวัน
ค. กลางคืน

คำตอบ ข้อ ก.

ก. 88 ผู้ที่ตื่นแต่เช้าตรู่ทำงานได้ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นงานหนักหรืองานเบา แสดงว่าผู้นั้นเป็นคน.....

คำตอบ ชัยัน

ก. 89 กา ออกหาอาหารแต่เช้าจึงนำมาเปรียบกับความขยันของคน ดังนั้นผู้ที่ตื่นแต่เช้าตรู่ทำงานหนักเอาเบาสู้จะได้รับคำชมเชยเป็นคำอุปมาอุปไมยได้หรือไม่.....

คำตอบ ชัยันเหมือนกา

ก. 90 ชัยันเหมือนกา หมายความว่า.....

คำตอบ ตั้งแต่เช้าตรู่ทำงานได้ทุกชนิดแบบหนักเอาเบาสู

ก. 91 ใจกว้างเหมือนแม่น้ำ
น้ำในแม่น้ำเป็นสิ่งดำรงชีวิตเป็นที่ค้ำจุนของคนทั่วไป ผู้ที่ใจคอกว้างขวาง
เชื่อแต่เชื่อจากคนทั่ว ๆ ไป จึงพูดเป็น สำนวนว่า ใจกว้างเหมือนแม่น้ำ
ใจกว้างเหมือนแม่น้ำ หมายความว่าถึงคนที่ใจคอกว้างขวางเชื่อเพื่อเชื่อแต่
แก่คนทั่วไป

ก. 92 แม่น้ำ ไช้เปรียบกับผู้ที่.....

คำตอบ ใจคอกว้างขวาง

ก. 93 อาจารย์สายใจใจกว้างเหมือนแม่น้ำ หมายความว่าอาจารย์สายใจมี
ความ.....

คำตอบ เชื่อเพื่อเชื่อแก่คนทั่วไป

ก. 94 อาจารย์สายใจมีความเชื่อเพื่อเชื่อแก่ศิษย์ทุกคน อาจารย์สายใจควร
ได้รับคำสรรเสริญในเชิงอุปมาอุปไมยว่า.....

คำตอบ ใจกว้างเหมือนแม่น้ำ

ก. 95 ใจดีเหมือนแม่พระ

แม่พระเป็นที่น่าเคารพนับถือเนื่องจากเป็นผู้มีเมตตา มีความโอบอ้อมอารี
ช่วยสงเคราะห์ทุกข์ทุกข

ใจดีเหมือนแม่พระ หมายความว่า เป็นผู้ที่โอบอ้อมอารีมีเมตตา ชอบ
สงเคราะห์ผู้ที่มีความทุกข์

ก. 96 ทุกครั้งที่เกิดการสูญเสียทางวาตภัยหรืออัคคีภัย คุณยายเปรมจะส่งข่าวสาร
ไปช่วยสงเคราะห์ผู้ได้รับความทุกข์ยาก ความมีน้ำใจของคุณยายเปรมอธิบายเป็นคำ
อุปมาอุปไมยไควา.....

คำตล ใจดีเหมือนแม่พระ

ก. 97 คุณยายเปรมได้รับสมญาว่าใจดีเหมือนแม่พระหมายความว่า.....

คำตล คุณยายเปรมเป็นผู้ที่โอบอ้อมอารีมีเมตตาชอบสงเคราะห์ผู้มีความ
ทุกข์

ก. 98 ตาเป็นสับปะรด

สับปะรดเป็นผลไม้ที่มีตาอยู่รอบผลจึงถูกนำมาเปรียบว่า ตาเป็นสับปะรด
หมายความว่า มีบริวารพวกพ้องจำนวนมากคอยดูแลสอดส่องดูแลเหตุการณ์ สามารถจะ
เห็นใครทำอะไรที่ไหนได้ทั่วทุกหนทุกแห่ง

ก. 99 ส่วนวน "ตาเป็นสับปะรด" เป็นคำอุปมาอุปไมยที่ใช้เพื่อบุคคลให้.....

คำตอบ รมั้คระวังว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะรู้เรื่องราวที่กระทำเพราะเขามีพวกพ้องมาก

ก. 100 ข้อใดเป็นตัวอย่างของบุคคลที่เราเรียกว่า "ตาเป็นสับปะรด"

- ก. พวกคนขโมยรถมีมากมายจะจับมือใครดมได้
- ข. พวกพ้องของเขามากมายในไม่ช้าคงจะทราบว่าเขาเป็นคนขโมยรถ

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 101 เรามีตาเป็นสับปะรด เราจะทำอย่างไรดี หมายความว่าอย่างไร

- ก. เขาจ้องมองเราบ่อย ๆ
- ข. เขามองเราด้วยสายตาที่ไม่เป็นมิตร
- ค. เขามีลูกน้องหลายคนคอยเฝ้าดูเราอยู่

คำตอบ ข้อ ค.

ก. 102 การจับดูมหาเศรษฐีไปเรียกค่าไถ่จะต้องวางแผนอย่างรัดกุม เพราะเศรษฐีมีคนดูแลอย่างที่เรียกว่า.....แผนการของคนพวกนั้นคงล้มเหลว

คำตอบ ตาเป็นสับปะรด

ก. 103 มือเป็นด้กั้ว

ด้กั้ว มีลักษณะอ่อนช้อย การใช้มือแสดงความอ่อนน้อมโบราณจึงเอา
ด้กั้วมาเปรียบกับมือที่ยกขึ้นไหวว่า มือเป็นด้กั้ว

ดังนั้น สำนวนนี้จึงมีความหมายว่า การแสดงความเคารพด้วยการยกมือ
ไหวอย่างอ่อนน้อม

ก. 104 คุณยายเปรมใจดีเหมือนแม่พระ จึงเป็นที่ยกย่องเคารพของคนทั่วไป
คุณยายเปรมไปไหนมาไหนมีคนทักทายมือเป็นด้กั้วหมายความว่ามีคน.....
คุณยายเปรมมากมาย

คำตอม ยกมือไหว

ก. 105 ด้กั้ว ไซ้เปรียบกับ.....

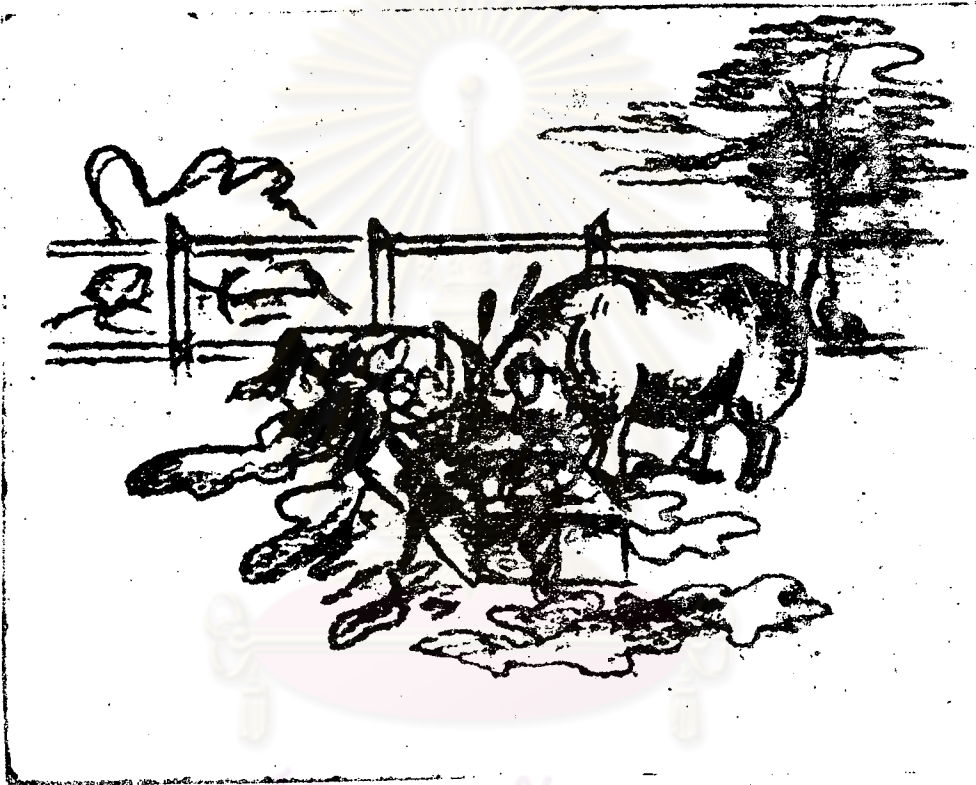
คำตอม การแสดงความเคารพด้วยการยกมือไหว

ก. 106 พอสยามเนรแดงโมเทศน์จบ เสียงสาธุการพนมมือเป็นด้กั้วไปทั่วโรงธรรม
หมายความว่าผู้มาฟังทำ.....

คำตอม ยกมือไหวทั่วทั้งโรงธรรม



ก. 107 กินเหมือนหมูอยู่เหมือนหมา



จากภาพนี้นักเรียนเห็นหมูกำลังทำอะไร

- ก. กินหาอาหาร
- ข. กินอาหารและเพอะ
- ค. กินอาหารเรียบร้อย

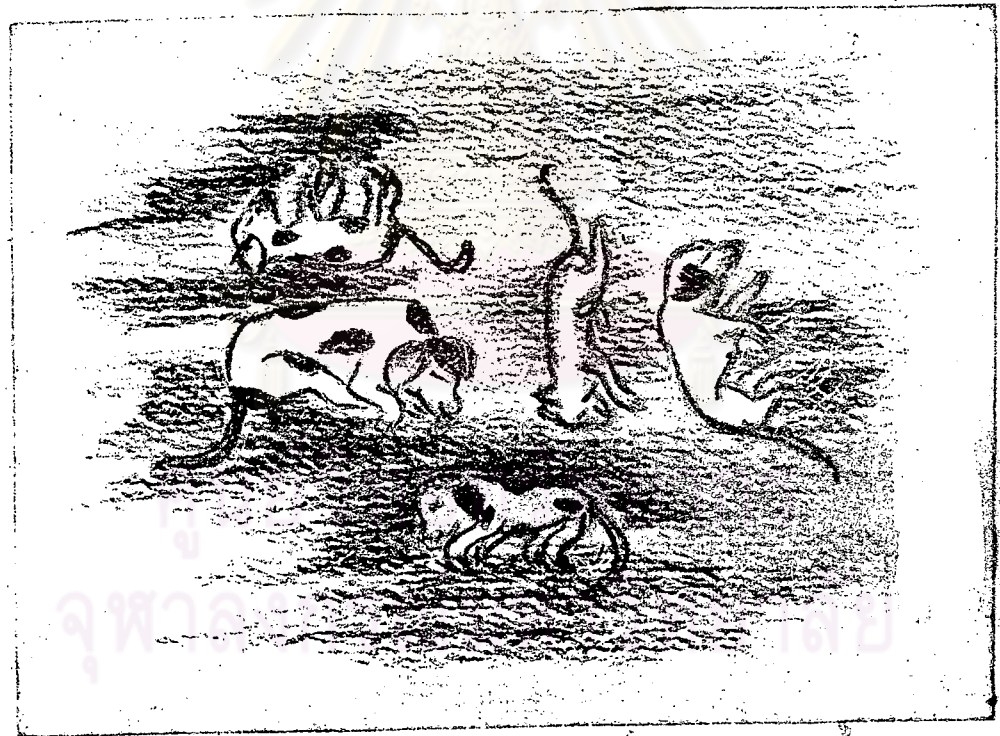
คำตอบ ข้อ ข.

ก. 108 การที่หมูกินอาหารละเอียดนุ่มนวล จึงกล่าวเป็นสำนวนว่ากินเหมือนหมู
สำนวนนี้ใช้เปรียบเทียบกับผู้รับประทานอาหารไม่เรียบร้อย นุ่มนวลว่าเป็นผู้ที่
กินเหมือนหมู

ก. 109 นายแดงกินเหมือนหมู หมายความว่า.....

คำตอบ นายแดงรับประทานอาหารนุ่มนวล

ก. 110



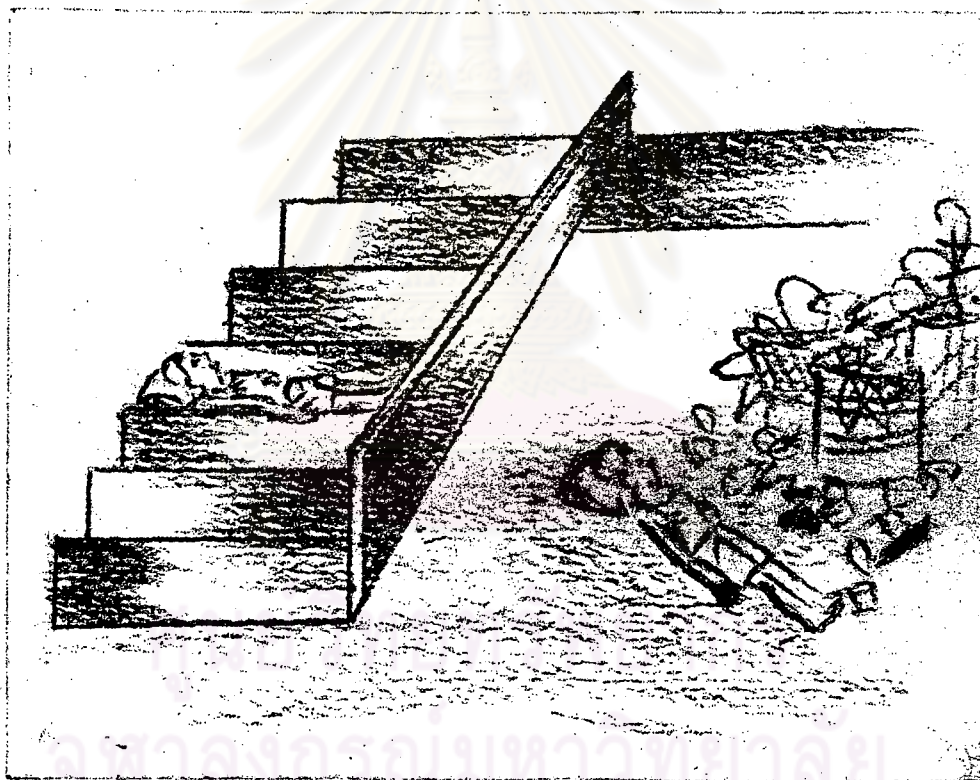
จากภาพนี้เราจะเห็นหมาอยู่ในสภาพอย่างไร

- ก. นอนเป็นระเบียบ
- ข. นอนระเกะระกะ

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 111 การที่หมานอนอยู่อย่างระเกะระกะไม่เป็นระเบียบ จะกล่าวเป็นส่วน
ไคว่ อยู่เหมือนหมา ส่วนนี้ใจเปรียบเทียบผู้ที่มีความเป็นอยู่อย่างไม่เป็นระเบียบ
ว่าเป็นผู้ที่อยู่เหมือนหมา

ก. 112



จากทัศนกรรมในภาพนี้จะอธิบายเป็นคำอุปมาอุปไมยไคว่ คนในภาพมี
ความเป็นอยู่เหมือน.....

คำตอบ หมา

ก. 113 ส่วนวน "กินเหมือนหมูอยู่เหมือนหมา" เป็นคำอุปมาอุปไมยที่ใช้สำหรับ

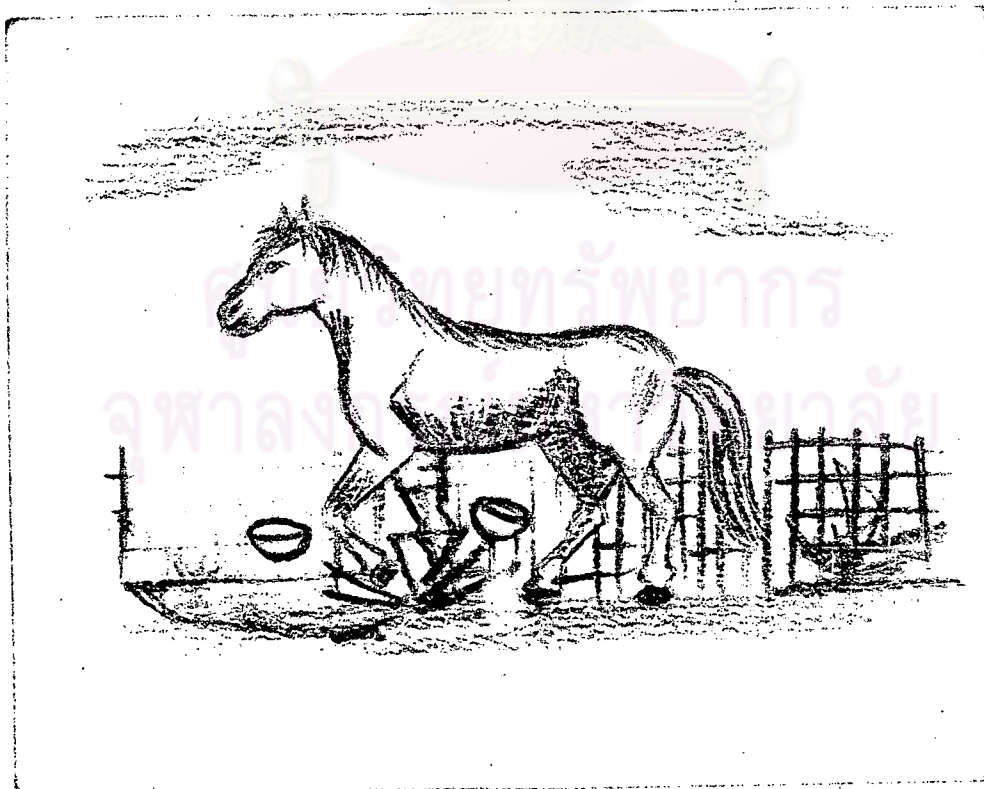
- ก. เคืองใจ
- ข. สั่งสอน
- ค. คำหิการกระทำ

คำตอบ ข้อ ค.

ก. 114 ในงานนักขัตฤกษ์เพื่อนเก่าจัดงานเลี้ยงที่บ้านของสนิท สมศักดิ์กินอาหารเสียงกึ่ง และอาหารทะเลอะไหล่เปราะอะเปื้อนเสื่อ กินแบบนี้เรียกว่ากินเหมือน..... เมื่อสมศักดิ์กินอิ่มแล้ว เขายากนอนที่ไหนก็นอน เขาไม่คำนึงถึงกาลเทศะ เขามีความเป็นอยู่เหมือน.....

คำตอบ 1. หมู 2. หมา

ก. 115 กินเหมือนม้าก็กระโดด



จากภาพ นักเรียนเห็นมากำลังทำอะไร
 ก. เตะถั่ว
 ข. ตีกระโหลก

คำตม ข้อ ข.



คำตม ขวก, แก้ว

ก. 117 ผู้หญิงเดินตะแคงข้าง ขวดตะกข้าง แดงว่าผู้หญิงคนนั้นเป็นคน
อย่างไร

ก. ซุ่มซาม

ข. เรียบร้อย

คำตอบ ข้อ ก.

ก. 118 ความซุ่มซามของหญิงเปรียบได้กับ.....

คำตอบ ม้าศึกกระโหลก

ก. 119 สุนัขลุกขึ้นดมฉับกระโถกกระเดกดูกลิ่นโตะ แก้อีไต้ยงตั้ง พฤติกรรม
ของสุนัขกล่าวทำหิเป็นคำอุปมาอุปไมยไต้ว่า.....

คำตอบ เดินเหมือนม้าศึกกระโหลก

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก. 120



จากภาพนี้ เรียบเรียงจะเห็นสิ่งหลายตัวอยู่ในลักษณะอย่างไร

- ก. หลับ
- ข. ไม่หลับ

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 121 ลักษณะเด่นของสิ่งคือ จะอยู่นิ่งเฉยไม่ได้ จะต้องกระโดดโลดเต้นอยู่เสมอ
 ดังนั้นผู้ที่ได้ชื่อว่า ผอจนสิ่งหลับ หมายความว่า เป็นผู้ที่มีความสามารถพูดให้คนฟังได้
 ไม่เบื่อ แม้คำพูดนั้นจะจริงบ้างไม่จริงบ้าง

ก. 122 พุทธิกรรมใดที่เรียกได้ว่า "ผอยจนลึงหลับ"

ก. นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทยอย่างเพลิดเพลิน และสนุกสนาน

ข. อาจารย์สมบัติเห็นนักเรียนไม่สนใจเรียนจึงเล่าเรื่องผีเสื้อสมุทรตอนประยุกต์

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 123 สมพงษ์คุยเก่งและคุยสนุกด้วย เขาช่างมีเรื่องแปลก ๆ มาเล่าให้พวกเราฟังอยู่เสมอ แม้จะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงเราก็ชอบฟัง คนอย่างสมพงษ์ผอยจน..... ที่เดียว

คำตอบ ลึงหลับ

ก. 124

"ไกวลา"

ไกวลาเป็นสาวแรก-run-แก้ม เธอเปล่งปลั่งตามธรรมชาติไม่ต้องเสริมแต่ง แก้มก็แดงเป็นผลคำลึงสูงสะคุตตา ขามย่างเดินข้างสง่า ท่าเดินของเธอเหมือนนางพญา ขามเธอยกมือไหวผู้ใหญ่ นิ้วของเธอเรียวยาวอย่างที่เรียกว่า นิ้วเหมือนลำเทียน เธอสวยน่ารักบริสุทธิ์เหมือนหยาดน้ำค้าง กิริยามารยาทก็เรียบร้อยพับไหว

ก. 125 สารสำคัญของเรื่องไกวลาคือ.....ของหญิงคนหนึ่ง หญิงสาวที่ได้รับคำชมความงามคือ.....

คำตอบ 1. การชมความงาม

2. ไกวลา

ก. 126 ไกวลาแถมแดงเป็นผลคำตัดสินสุดท้ายหมายความว่า.....
ผลคำตัดสินสุดท้ายเปรียบเทียบกับ.....ของผู้หญิง

คำตอบ 1. ไกวลาแถมสีแดงคล้ายผลคำตัดสินสุดท้าย
2. แกรม

ก. 127 ไกวลาเดินสง่างามและมีอำนาจท่าเดินของเธอเปรียบเหมือนกับ.....
.....เพราะฉะนั้นเดินเหมือนนางพญาหมายความว่า.....

คำตอบ 1. นางพญา
2. เดินสง่างามและมีอำนาจ

ก. 128 ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมย "เดินเหมือนนางพญา"
ก. ศศิธรเดินเยื้องย่างจรลี
ข. ทารกาเดินสง่าและมีอำนาจ
ค. รพีพรรณเดินสวยราวกับนางแมว

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 129 ไกวลาขมมือไหว้ผู้ใหญ่ นิ้วของเธอเหมือนลำเทียนหมายความว่าไกวลา
มีนิ้ว.....
ลำเทียน ใช้นำมาอ้างเปรียบเทียบกับ.....
ดังนั้นผู้ที่มือนิ้วสวยไคสวนสักจึงชมเป็นคำอุปมาอุปไมยไควว่า.....

คำตอบ 1. นิ้วสวยไคสวนสัก
2. นิ้ว
3. นิ้วเหมือนลำเทียน

- ก. 130 หญิงสาวแรกเริ่มยังไม่ได้แต่งงานจะใช้คำอุปมาอุปไมยข้อใดที่เหมาะสม
- ก. บริสุทธ์เหมือนน้ำฝน
 - ข. บริสุทธ์เหมือนหยาดน้ำค้าง
 - ค. บริสุทธ์เหมือนกุหลาบแรกแย้ม

คำตอบ ข้อ ข.

- ก. 131 ไกวลาบริสุทธ์เหมือนหยาดน้ำค้างหมายความว่า.....
- ก. ไกวลาสวยสดใส
 - ข. ไกวลาเป็นคนน่ารัก
 - ค. ไกวลาไม่เคยผ่านมือชายใด
 - ง. ไกวลาเป็นคนสะอาด เรียบร้อย

คำตอบ ข้อ ค.

- ก. 132 เรียบเหมือนผ้าพับไว้ มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งใด
- ก. ผ้า
 - ข. มารยาท
 - ค. ความดี
 - ง. ความสวย

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 133 ไกวลาเรียบเหมือนผ้าพับไว้ หมายความว่า.....

- ก. ไกวดาสวยเรียบ ๆ
- ข. ไกวดาทำงานเรียบร้อย
- ค. ไกวดาพับผ้าได้เรียบที่สุด
- ง. ไกวดามีกิจกรรมารยาทเรียบร้อย

คำตอบ ข้อ ง.

ก. 134 จากเรื่องไกวดาให้นักเรียนจับคำอุปมาอุปไมย 5 ส่วนให้ได้แก่

	อุปไมย	คำเชื่อม	อุปมา
1			
2			
3			
4			
5			



คำตอบ

คำอุปมา	คำเชื่อม	คำอุปมา
1. แก้มแดง	เป็น	ผลคำสิ่งตุก
2. เต็น	เหมือน	นางพญา
3. นิ้ว	เหมือน	ลำเทียน
4. บริสุทธี	เหมือน	หยาดน้ำค้าง
5. เรียบ	เหมือน	ผ้าซิ่นไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักเรียนมาสนุกกับภาพต่อไปนี้กับเด็ก ให้นักเรียนเลือกคำอุปมาอุปไมยที่กำหนดให้

คือ

1. พุกเป็นตอยหอย
2. พุกจนโกนตอ
3. ปากเป็นช่องกระแตก
4. ปากเป็นกรรไกร

ให้เข้ากับภาพ

ก. 135



คำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับภาพนี้คือ.....

คำตอบ พุกเป็นตอยหอย

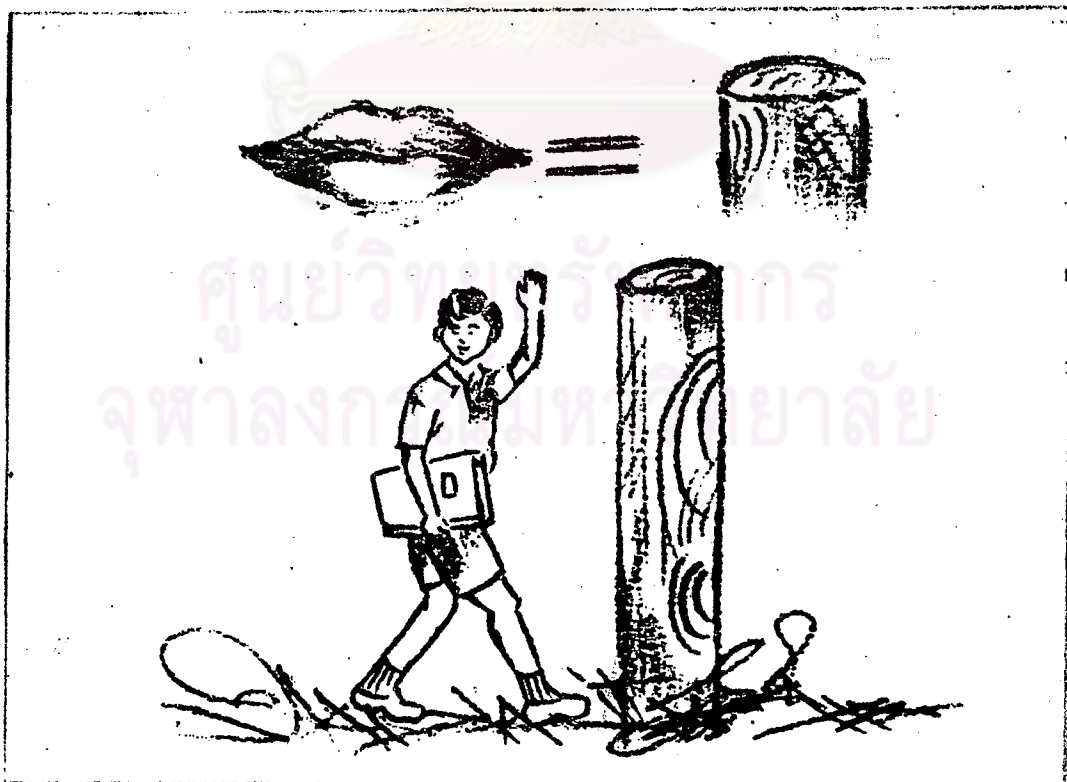
ก. 136 การที่ชาวประมงเกาะหินที่ติดอยู่ที่เปลือกหอยจะทำให้เกิดเสียงดังไม้ซาก
ระยะ จึงเปรียบกับคนที่พูดไม่หยุดปาก พูดอยู่ตลอดเวลา พูดเป็นค้อยหอย
"พูดเป็นค้อยหอย" หมายความว่า.....

คำตอบ พูดไม่หยุดปาก

ก. 137 ตัวอย่างในข้อใดใช้คำอุปมาอุปไมย "พูดเป็นค้อยหอย" ได้เหมาะสม
ก. เขาไม่รำคาญบ้างหรือที่ภรรยาช่างพูดเป็นค้อยหอยทั้งวัน
ข. เขาช่างใจเย็นเสียจริง ๆ ที่ปล่อยให้เธอพูดเป็นค้อยหอยอยู่ได้ทุกวัน

คำตอบ ข้อ ก.

ก. 138



คำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับภาพพจน์คือ.....

คำตอบ พุทจนโคนตอ

ก. 139 โคนต้นไม้ที่ตัดมาแล้วยังเหลือติดอยู่กับพื้นดินเรียกว่า..... พุทจนโคนตอ หมายถึงการที่ผู้พูดพูดกล่าวถึงผู้ใดคนหนึ่งโดยไม่ทราบว่ายู่ในถิ่นที่อาศัย

คำตอบ ทอ

ก. 140 พุทจนโคนตอ หมายความว่า.....

คำตอบ พุทถึงผู้หนึ่งผู้ใดโดยไม่ทราบว่ายู่ในถิ่นที่อาศัย

ก. 141 พฤติกรรมข้อใด เรียกว่า พุทจนโคนตอ

ก. ชวัตชัยและวันเดิศบอกรักผู้หญิงคนเดียวกัน

ข. วิมลศรีนินทาสมสวาทให้สมเคชซึ่ง เป็นญาติสนิทของสมสวาทพึง

คำตอบ ข้อ ข.

ก. 142



คำอุปมาอุปไมยที่สัมพันธ์กับภาพนี้คือ.....

คำตอบ ปากเป็นกรรไกร

ก. 143 กรรไกรเป็นเครื่องมือคม ใช้สำหรับตัดกระดาษ ผ้า ฯลฯ
 บุคคลที่ชอบพูดว่าผู้อื่นเจ็บ ๆ แสบ ๆ มักถูกว่าปากเป็นกรรไกร ดังนั้น ปากเป็น
 กรรไกรหมายความว่า.....

คำตอบ เป็นผู้ที่ชอบว่าผู้อื่นเจ็บ ๆ แสบ ๆ

ก. 144 ยายเฒ่าปากจ๊กชอบ พูดเสียดสีเพื่อนบ้านใกล้เคียงเสมอ พฤติกรรมเช่นนี้
พูดเป็นคำอุปมาอุปไมยได้ว่า

- ก. ยายเฒ่าปากกรรไกร
- ข. ยายเฒ่าปากคอยหอย
- ค. ยายเฒ่าปากปลาร้า
- ง. ยายเฒ่าปากคำแย

คำตอบ ข้อ ก.

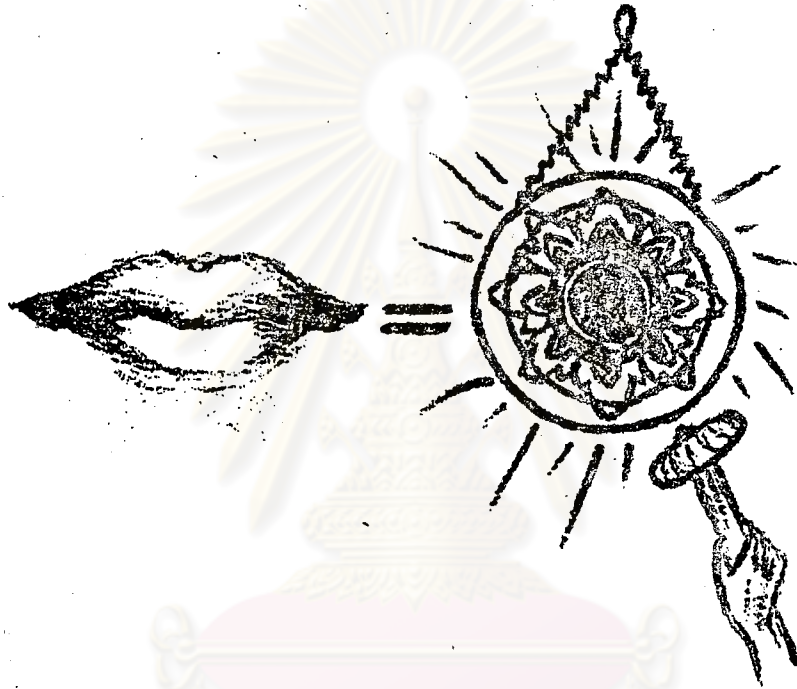
ก. 145 ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมยปากเป็นกรรไกร

- ก. ชายคนนั้นพูดจาจิกจ้านด้วยถ้อยคำที่คมคาย
- ข. ชายคนนั้นเงี้ยวขริมแตรกรรยาธิชอบว่าคนอื่นเจ็บ ๆ แสบ ๆ
อยู่เสมอ

คำตอบ ข้อ ข.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก. 146



คำอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมกับภาพนี้คือ.....

คำตอบ ปากเป็นช่องกระต๊อ

ก. 147 นักเรียนรู้จักช่องไขไหม ช่องเป็น.....ชนิดหนึ่ง ไขดำหรับ....
 ช่องทำถ้วยทองเหลือง รูปกลมแบนมีปุ่มกลาง มีหลายชนิดคล้ายกันเช่น ช่องกระต๊อหมาย
 ถึงช่องเล็กใช้สำหรับตีชานยาม ส่วนวันนี้ใช้ว่าคนที่ยุกมากและพูดโอ้อวดตัวเองว่าปาก
 เป็นช่องกระต๊อ

ปากเป็นช่องกระต๊อ หมายความว่า.....

- คำตอบ 1. เครื่องดนตรี
2. ที่
3. คนที่พูดมาก พูดโอ้อวดตัวเอง

- ก. 148 ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมยปากเป็นช่องกระแตก
- ก. วลีพูดโอ้อวดชมตัวเอง เสมอ
 - ข. ศรีสมรรชอบรู้ความลับคนอื่น
 - ค. อมรรักษ์ชอบวาร์วคนอื่น
 - ง. พันทศรีสามารถแพรวชาวไร่เร็ว

คำตอบ ข้อ ก.

- ก. 149 อาเองก็ไม่ชอบคนพูดโอ้อวด คนปากเป็น.....เช่นนั้น
ไม่น่าสมาคมด้วย

คำตอบ ช่องกระแตก

- ก. 150 คำอุปมาอุปไมยทั้ง 4 ส่วนจากภาพเหตุการณ์ นักเรียนคิดว่า
ภาพเหล่านี้ให้แนวคิดสำคัญในกานใด

- ก. การพูด
- ข. การตีฆ้อง
- ค. การทอดแห
- ง. การคอยห้อย

คำตอบ ข้อ ก.

จบบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย" จำนวน 40 ส่วน



แบบทดสอบก่อนเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม (Pre-test)

และ

แบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม (Post-test)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบเรื่อง "คำอุปมาอุปไมย"

จงชี้เครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ถูกท้องที่สุด (ทำในกระดาษคำตอบ)

1. ส่วนวน "กล้วยเหมือนหนูกกล้วยแมว" มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. ชีชลาภ หวาดกลัวง่าย
 - ข. กล้วยถูกลงโทษจึงรีบหลบหนี
 - ค. กล้วยคนอื่นจะกลัวหาจึงรีบปฏิเสธ
 - ง. มีอาการหวาดกลัวอีกฝ่ายหนึ่งมาก
2. "ชนากหม่อมน้อง กลิ้งเป็นลูกมะนาว ยังตามไม่ทัน" ข้อความที่ชี้คเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร
 - ก. หม่อมน้องพุกหวน ๆ ไม่น่าฟัง
 - ข. หม่อมน้องพุกว่าใครไม่เกรงใจ
 - ค. หม่อมน้องพุกคล่องแคล่วแต่ไร้สาระ
 - ง. หม่อมน้องมีเล่ห์เหลี่ยมพุกพลิกแพลงเก่ง
3. ข้อความที่ท้อทาย "กินเหมือนหมู" ที่ถูกท้องคือข้อใด
 - ก. อยู่อย่างหมึ
 - ข. อยู่กับทอง
 - ค. อยู่เหมือนหมา
 - ง. อยู่อย่างเสื่อ
4. อาการโกรธที่รุนแรงทำท่าจะก่อเรื่องเดือดร้อนไปถึงคนอื่น ๆ เป็นความหมายของคำอุปมาอุปไมยข้อใด
 - ก. โกรธจนตัวสั่น
 - ข. โกรธจนหน้าเขียว
 - ค. โกรธเป็นไฟไหม้ป่า
 - ง. โกรธเป็นฝันเป็นไฟ

5. ข้อความที่สัมพันธ์กับ "แก้มแดง" ตรงกับข้อใด

- ก. ลูกขอม
- ข. สีชาก
- ค. พระจันทร์
- ง. ผลคำดิ่งสุก

6. ส่วนวน "ขยันเหมือนกา" มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. รีบทำงานเพราะให้ประโยชน์แก่คน
- ข. ทำงานเก่งทุกอย่างไม่ยอมนิ่งเฉย
- ค. คืบคั้นเอาตัวทำงานแบบหนักเอาเบาสู
- ง. แสวงหาลาภผลตามโชคชะตาจะอำนวย

7. ส่วนวน "ขารวากับสำลีเม็คน" หมายถึงบุคคลในข้อใด

- ก. ผู้ที่มีวิชา
- ข. ผู้ที่มีวิชา
- ค. ผู้ที่มีวิชา
- ง. ผู้ที่มีวิชา

8. ทุกครั้งที่เข้าประชุม นายมีจะเสนอความคิดเห็นอยู่เสมอไม่ว่าเหตุผลนั้นจะดีหรือไม่ก็ตาม นายมีจะเห็นด้วยอย่างที่ว่าเข้ากับ..... ข้อความที่ควรเติมคือข้อใด

- ก. เป็นคู่เป็นตะ
- ข. เป็นปีเป็นช้อย
- ค. เป็นคั่ง เป็นแคว
- ง. เป็นวรรคเป็นเวร

9. ส่วนวน "เค็มเป็นเกลือ" มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ฉลาดอย่างมีเลศนัย
- ข. งดอยากได้แต่ฝ่ายเดียว

- ค. ฉลาดรู้คิดไม่ยอมเสียเปรียบ
- ง. ฉลาดแบบน้ำนิ่งไหลลึกไม่แสดงออก
10. ส่วนวน "งงเป็นไถ่ตาแตก" มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. อาการของคนที่ตกใจสุดขีด
- ข. อาการของคนที่อยู่ในความเศร้า
- ค. อาการของไถ่ที่ถูกตีจนงงวย
- ง. อาการของคนที่ทำอะไรไม่ถูกในสถานการณ์นั้น ๆ
11. นักเรียนเห็นว่าเป็นชั่วโมงว่าง เพราะครูไม่เข้าสอนนักเรียนจึงคุยและร้องรำทำเพลงอย่างสนุกสนาน ทันใดนั้นผู้อำนวยการเดินผ่านมา นักเรียนหยุดคุยและนั่งเงียบราวกับน้ตกัน พฤติกรรมเช่นนี้ตรงกับคำอุปมาอุปไมยข้อใด
- ก. เงียบเหมือนเป่าสาก
- ข. เงียบเหมือนห้องว่าง
- ค. เงียบเหมือนเป็นใบ้
- ง. เงียบราวกับโลงศพ
12. "ควาย" มีความหมายสัมพันธ์กับข้อใด
- ก. ความโง่
- ข. ความเงิบ
- ค. ความเขื่องซ่า
- ง. ความเกียจคร้าน
13. บุคคลประเภท "ใจกว้างเหมือนแม่น้ำ" มีลักษณะตรงกับข้อใด
- ก. ใจคอเยือกเย็น
- ข. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และชอบรู้จักคนมาก
- ค. ชอบแสดงความเอื้อเฟื้อต่อหน้าสาธารณชน
- ง. มีเงินมากเลี้ยงเพื่อนไม้อั้นเพราะต้องการคนสรรเสริญ

14. นักสังคมสงเคราะห์มักจะกล่าวถึงหมอเพียร เวชบุต ว่า เป็นบุคคลที่ "ใจดีเป็นแม่พระ" หมายความว่าอย่างไร
- หมอเพียรชอบทำบุญ
 - หมอเพียรชอบช่วยเหลือผู้อื่น
 - หมอเพียรเลือกทำการกุศลเฉพาะวัด
 - หมอเพียรมีเมตตากรุณาชอบสงเคราะห์ผู้มีทุกข์
15. สำนวน "ใจกำเป็นอีกา" มีความหมายตรงกับข้อใด
- ใจกำอำมหิต
 - ไม่เอื้อเฟื้อแก่ใคร
 - ขาดความปรานีเห็นแก่ตัว
 - โหดร้ายทารุณอาฆาตพยาบาท
16. คำอุปมาอุปไมยข้อนี้ ข้อใดเปรียบเทียบได้ใกล้เคียงความจริงที่สุด
- ทำงานซ้ำเป็นเต่า
 - เดินเขื่องเหมือนแมว
 - โกรธราวกับพายุพัด
 - สวยเรียบเหมือนผ้าพับไว้
17. สำนวน "ชนเหมือนลิง" ตรงกับพฤติกรรมในข้อใด
- เด็กชายสมศักดิ์แกลบลิ้นหลอกคุณแม่เมื่อถูกดู
 - เด็กชายพนมจับลิงที่กำลังคิกคะนองกระโดดโลดเต้น
 - เด็กหญิงวิณามีท่าทางเรียบร้อยแต่ลับหลังคุณแม่ชอบเกเรน้อง ๆ
 - เด็กหญิงสารภีอยู่ไม่สุข ซอกแซก คั่นสิ่งของในบ้านกระจุยกระจาย
18. สำนวน "เดินเหมือนนางพญา" หมายความว่าอย่างไร
- เดินอย่างอ่อนช้อย
 - เดินเข้ากับจังหวะดนตรี

- ค. เดินช้อยเท้าเป็นระยะอย่าง เรียบร้อย
ง. เดินอย่างสง่างามและมีอำนาจ
19. สมหญิงมีกิริยาท่าทางไม่เรียบร้อย จะดูนั่งหรือเดินไม่ระมัดระวัง เดินชนเก้าอี้ บ้าง เตะขวดแตกบ้าง พฤติกรรมเช่นนี้ตรงกับคำอุปมาอุปไมยในข้อใด
ก. เดินอย่างไพร
ข. เดินเตะอังกะปี
ค. เดินเป็นควายหาย
ง. เดินเหมือนม้าตีกระโหลก
20. ส่วนวน "ตาเป็นสับประค" หมายความว่าอย่างไร
ก. ไข่สายตามองหญิงอย่างมีเลศนัย
ข. จับตามองหญิงคนเดียวกันพร้อมกัน
ค. มีบริวารคอยดูแลเหตุการณ์ทั่วทุกหนทุกแห่ง
ง. สอดสายสายตากุเหตุการณ์ตลอดเวลา
21. คำอุปมาอุปไมยที่ชมความงามของหญิงตามแบบวรรณคดีที่ถูกท้วงคือ
ก. แขนอ่อนเหมือนคันศร
ข. สองแก้มดังลูกขอม
ค. นิ้วเรียวเหมือนลำเทียน
ง. จมูกละม้ายคล้ายพราเชอ
22. ส่วนวน "น้ำตาเป็นเฒ่าเต่า" มีความหมายตรงกับข้อใด
ก. ร้องไห้จนตาบวม
ข. ร้องไห้ น้ำตาไหลพราก
ค. ร้องไห้สะอึกสะอื้นคร่ำครวญ
ง. ร้องไห้เพราะความเจ็บปวด

23. "ความบริสุทธิ์" มีความหมายสัมพันธ์กับข้อใด
- หญิงสาว
 - ชายหนุ่ม
 - พรหมจารี
 - หยาดน้ำค้าง
24. ส่วนวน "ปากเป็นกรรไกร" มีความหมายตรงกับข้อใด
- พูดไม่หยุดปาก
 - พูดจากมคายน่าเชื่อถือ
 - พูดว่าคนอื่นเจ็บ ๆ แสบ ๆ
 - พูดโอ้อวดต่าง ๆ นานา
25. คนที่ชอบพูดมากพูดโอ้อวดตัวเอง ตรงกับคำอุปมาอุปไมยข้อใด
- พูดเป็นคอยหอย
 - ปากเป็นกรรไกร
 - ปากเป็นช่องกระแตก
 - ปากเป็นแม่ค้าปลา
26. คนที่มีผิวฉวลงาม ควรนำไปเปรียบเทียบกับข้อใด
- สำลี
 - ดอกเลา
 - แตรรมโบ
 - สำลีเม็ดใน
27. ปรีชา เพชรดี ชายวัยกลางคนแต่ผมของเขา มีสีขาวเต็มไปหมด ควรใช้ส่วนวนเปรียบเทียบกับข้อใด
- ผมขาวราวกับสำลี
 - ผมขาวราวกับหิมะ

ค. ผมขาราวกับดอกเลา

ง. ผมขาราวกับสำลีเม็ดใน

28. นายเทพมีรูปร่างสูงโปร่ง หน้าตาหล่อ คังแต่เขาศึกษาศัพท์กร่างกายของเขา ชอบดมทรุคโทรมมาก จะใช้คำอุปมาอุปไมยข้อใดเปรียบเทียบจึงจะเห็นภาพพจน์ ตรงกับลักษณะของนายเทพ

ก. ผมขาราวกับเปรต

ข. ผมขาราวกับไม้เสียบผี

ค. ผมขาราวกับผีเดินได้

ง. ผมเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก

29. สำนวน "ผอยจนถึงหลับ" มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. พุกไม่มีสาระ

ข. พุกฉอด ๆ ไม่ยอมหยุดปาก

ค. พุกชักจูงให้ผู้ฟัง เชื่อถือได้

ง. พุกทดลองจริงบ้างไม่จริงบ้าง

30. ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมย "พุกจนโคนคอ"

ก. นวลละออชอบนินทาผู้อื่นอยู่เสมอ

ข. สมชายบอกรักผู้หญิงคนเดียวกับสมศักดิ์

ค. ผจงศรีชอบพุกโอ้อวดตนเองจนใคร ๆ เบื่อหน่าย

ง. สมศรีนินทาสมสวยให้สมชายซึ่ง เป็นญาติสนิทของสมสวยฟัง

31. สำนวน "พุกเป็นค้อยหอย" มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. พุกว่าคนอื่น

ข. พุกไม่มีสาระ

ค. พุกอย่างทดลองแกลว

ง. พุกฉอด ๆ ไม่ยอมหยุดปาก



32. ส่วนวน "มือเป็นปีกดำ" มีความหมายสัมพันธ์กับข้อใด
- การเล่นการพนัน
 - โรคที่เกิดกับมือ
 - การแสดงความเคารพ
 - การชมความงามของสตรี
33. ข้อใดมีความหมายตรงกับคำอุปมาอุปไมย "รู้อย่างเป็ด"
- รูอะไร ๆ ลึกซึ้งหลายอย่าง
 - รูอะไร ๆ หลายอย่างแต่ไม่รู้จริง
 - รูอะไร ๆ หลายอย่างและชอบโอ้อวด
 - รูอะไร ๆ หลายอย่างแต่ก็ทำผิดพลาด
34. ข้อใดเป็นตัวอย่างของคำอุปมาอุปไมย "เรียบเหมือนผ้าพับไว้"
- เด็กหญิงโสภากำงานสะอาด เรียบร้อย
 - เด็กหญิงโสภามีรูปร่างหน้าตาดีแกมตัว เรียบร้อย
 - เด็กหญิงโสภารู้จักหน้าที่ช่วยพ่อแม่ทำงาน เรียบร้อยทุกวัน
 - เด็กหญิงโสภามีความประพฤติดีมารยาท เรียบร้อยอยู่ในโอวาทผู้ใหญ่
35. ส่วนวน "รวนเป็นไข่เค็ม" หมายความว่าอย่างไร
- หัวเราะเยาะ
 - หัวเราะเสียงดัง
 - หัวเราะตลอดเวลา
 - หัวเราะกลบเกลื่อนความผิด
36. ส่วนวน "สิ้นเป็นปลาไหล" มีความหมายตรงกับข้อใด
- ทำงานรวดเร็ว คล่องแคล่ว
 - ทำงานคล่องแคล่วแต่ชอบพูดปก
 - พูดที่คอหน้าลับหลังนินทา
 - เจ้าชู้กลบแกล้งพลิกแพลง เอาตัวรอด

37. ส่วนวน "ลับเลนเป็นเขียง" มีความหมายตรงกับข้อใด
- พูดต่อว่าควยความโกรธแค้น
 - พูดตักเตือนกันด้วยถ้อยคำรุนแรง
 - ทุมเถียงกันว่าทะเลาะกันอย่างรุนแรง
 - พูดถากถางว่าเอาข้างเดียวตามอำเภอใจอย่างรุนแรง
38. ส่วนวน "หน้าเป็นม้าหมากรุก" มีความสัมพันธ์กับลักษณะอาการของข้อใด
- ตกใจ
 - โกรธ
 - ตื่นเต้น
 - โศกเศร้า
39. บุคคลประเภท "เหนียวเป็นคังเม" มีลักษณะตรงกับข้อใด
- เห็นสิ่งของของผู้อื่นแล้ว ต้องการเป็นของตนเอง
 - ชอบของสวย ๆ แต่ไม่ยอมจ่ายเงินของตนเองซื้อ
 - ประหยักรู้จักยอมของซำรูดไม่ยอมเสียเงินซื้อใหม่
 - ตระหนี่เอาแต่ได้ฝ่ายเดียวไม่ยอมเสียสิ่งของของตนให้กับผู้ใด
40. ส่วนวน "หวงเหมือนหมาหวงก้าง" มีความหมายตรงกับข้อใด
- อยากได้สิ่งของของคนอื่น
 - ไม่ยอมเสียสิ่งของให้กับใครง่าย ๆ
 - งกสิ่งของไว้คนเดียวไม่ให้ใครเกี่ยวข้อง
 - ไม่ให้ใครมายุ่งเกี่ยวกับสิ่งของของตน